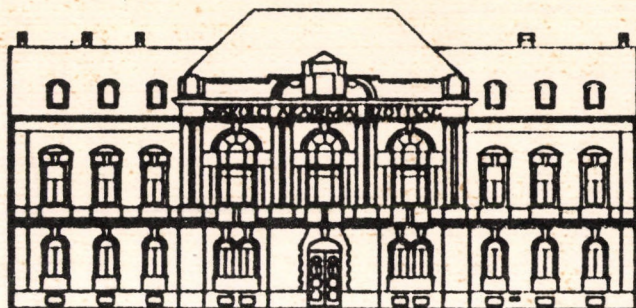

318.212

12
1992

MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYEI

12

1992

**A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁGÁNAK
KÖZLEMÉNYEI**

12

1992

A szerkesztő bizottság elnöke: Szabadfalvi József

**A kötetet összeállította : Terplán Zénó
gépelte: Almási Istvánné**

Kiadja: az MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága

Kiadásért felelős: Terplán Zénó

**Készült a Borsodi Nyomdában
Miskolc, 1992.**

Nyomdaszám:

ELŐSZÓ

A MAB Közleményei 12. száma megszokott módon számol be a MAB 1991. évi munkásságáról, adatairól. Az év kiemelkedő eseménye volt, hogy az MTA elnöke: Kosáry Domokos akadémikus két alkalommal is ellátogatott Miskolcra. 1991. márc. 12-én részt vett a MAB 25., kibővített ülésén, amelyen elmondta gondolatait az MTA jelenéről és jövőjéről; 1991. okt. 30-án pedig, a MAB 26., ugyancsak kibővített ünnepi ülésén méltató beszéd keretében felavatta és megkoszorúzta 200 éve született Széchenyi Istvánnak (1791-1860), az MTA alapítójának és két évtizeden át másodelnökének bronz mellszobrát (Gulácsy-Horváth Zsolt művét).

A MAB-székház egyébként további képzőművészeti alkotással gyarapodott, amennyiben 1991. febr. 21-én a székház földszinti hat külső ablakára, Észak-Magyarország érdekesebb címereivel díszített rácsozat került.

A MAB szervezete annyiban változott, hogy 1992 elejétől az 1980 óta működő Társadalomtudományi Szakbizottság három részre osztódott formában: Filozófiai, neveléstudományi, politológiai és szociológiai; Nyelv- és irodalomtudományi; Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottságokként tevékenykedik tovább. Ezzel a MAB szakbizottságainak száma 10-ről 12-re nőtt. A MAB tagjainak száma 1992 elején - elköltözések és az új szakbizottságok elnökeinek figyelembevételével - ismét 25, mint az 1979-beli alapításkor.

Az 1991. évi összesítő adatai nem rosszabbak az előző éveknél, ami azért tekinthető jó eredménynek, mert nemcsak a MAB összetétele változott, hanem számos szak- és munkabizottság élén következett be személyi változás.

Nagy veszteségek is érték a MAB-ot 1991-ben. Elhunyt március 28-án Kiss Ervin (1923-91), a MAB Kohászati Szakbizottságának tagja, a Képlékenyalakítási Munkabizottság elnöke; június 4-én Szilas A. Pál (1921-91), a MAB volt tagja, a MAB Bányászati Szakbizottságának 1979-90 közötti elnöke;

szept. 4-én Fridrik László (1939-91), a MAB Gépészeti Szakbizottsága Anyagtudományi és technológiai Munkabizottságának titkára; nov. 9-én Bánhídi László (1944-91), a MAB Gépészeti Szakbizottsága Automatikai és informatikai Munkabizottságának titkára.

Ez a 12. kötet az 1991. évi eseménynaptár, a szak- és munkabizottságok, klubtanács eseményei, 1992-es munkatervei, pályázati kiírások és jutalmazottak szokásos adatai mellett részletesebben közli a MAB két kibővített üléséről készült feljegyzést, továbbá az MTA történetéről a klubban június 11-én elhangzott előadás kivonatát, a képzőművészeti gyarapodás adatait, reflexióit. A szak- és munkabizottságok szokásos névsorait a következő 13. kötet tartalmazza majd.

A 11. kötet utolsó hónapjainak és ennek a 12. kötetnek az adataiból a MAB jelenlegi három éves ciklusbeli félidős működésére lehet következtetéseket levonni, ami a MAB soronkövetkező, 27. ülésének lesz vitaalapja.

Miskolc, 1992. január

Terplán Zénó
a MAB elnöke

II.

A MAB 1991. ÉVI ESEMÉNYNAPTÁRA

1991. jan. 4. A MAB-székházban Prof. D.A. Rondinelli (The University of North Carolina, USA) "A regionális fejlesztés decentralizációja piacgazdaságban" c. előadást tartott a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának 25. ülése keretében.

1991. jan. 8. A MAB-székházban került sor a 70. születés napját ünneplő Szilas A. Pál ny. egy. tanár (ME), a MAB volt tagja méltatására.

1991. jan. 8. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati Környezetvédelmi Munkabizottsága újjáalakult.

1991. jan. 11. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati számítástechnikai Munkabizottsága megtartotta 7. ülését a MAB-székházban.

1991. jan. 11. A MAB-klubtanács baráti összejövetelt rendezett a székház klubhelyiségeiben.

1991. jan. 16. A MAB-klubtanács 61. rendezvényén Bolberitz Pál tartott előadást a halál keresztény szemléletéről.

1991. jan. 22. Terplán Zénó MAB-elnök nyitotta meg a Herman Ottó Múzeumban a "Tető a fejünk felett" tárgyú kiállítást, amelyen a Moravské Múzeum (Brno) állította ki az ősi lakóház típusokat Grönlandtól Ausztráliáig.

1991. jan. 23. A MAB Bányászati Szakbizottsága megtartotta 20. ülését az ME tanácstermében.

1991. jan. 25. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága megtartotta 14. ülését a MAB-székházban.

1991. jan. 29. Az MTA Elnökségének ülésén - amely megtárgyalta a területi bizottságok, az akadémiai bizottságok és az akadémiai osztályok együttműködésének lehetőségeit, - a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. febr. 3. A MAB-székházban került sor a Páneurópai Unió Magyarországi Egyesülete Borsod-Abaúj-Zemplén megyei és Miskolci Regionális Csoportjának összejövetelére. Az eseményről előzetes hírt adott a miskolci "Déli Hírlap" jan. 30-i száma, majd beszámolt az "Észak-Magyarország" febr. 2-i és márc. 1-i, továbbá a "Kurír" febr. 4-i száma.

1991. febr. 4. A MAB Kohászati Szakbizottsága megtartotta 17. ülését a MAB-székházban.

1991. febr. 8. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága megtartotta 16. ülését az ME-n.

1991. febr. 11. A MAB-klubtanács 62. rendezvényén Kertai Pál tartott előadást "A környezet és a rák" címen.

1991. febr. 12. Patvaros József egy.tanár, a MAB Bányászati Szakbizottságának tagja, a Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottság elnöke az MTA-székházban sikeresen megvédte a "Bányászati technológiai rendszerek szintézise" c. doktori értekezését, amely alapján a TMB a műszaki tudomány doktorává nyilvánította.

1991. febr. 15. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának kibővített vezetősége ülést tartott Miskolc-Tapolcán, a Pénzügyminisztérium üdülő szanatóriumában. Ez tekinthető a szakbizottság 15. ülésének.

1991. febr. 19. A MAB Gépészeti Szakbizottsága megtartotta 27. ülését az ME-n.

1991. febr. 20. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága alakuló ülést tartotta az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. febr. 21. A MAB-székház földszinti ablakaira felkerült Gulácsy-Horváth Zsolt ablakrács-műve Észak-Magyarország érdekesebb régi címereivel.

1991. febr. 27. és márc. 6. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának jövőjéről folytattak tárgyalást Észak-Magyarország tudományos fokozattal rendelkező jogászai az ME-n.

1991. febr. 27-28. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága és Vállalatfejlesztési Munkabizottsága részt vett az ME "Management 91" (microCAD) rendezésében az MN-n.

1991. febr. 27. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága megtartotta 11. ülését a MAB-székházban.

1991. márc. 5. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Gastroenterológiai Munkabizottsága megtartotta 10. ülését a miskolci Semmelweis Kórházban.

1991. márc. 7. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága megtartotta 2. ülését az egri Szőlészeti Kutató Intézetben.

1991. márc. 7. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Mentál higienes Munkabizottsága "Sámánizmus és pszichoterápia" tárgyú tudományos üléssorozatot kezdett a MAB-székházban, amely márc. 21-én, ápr. 4- és 10-én folytatódott.

1991. márc. 11. Elkészült a MAB 1990. évi jelentése.

1991. márc. 12. A MAB megtartotta a MAB-székházban 25. ülését, amelyen megjelent és felszólalt Kosáry Domokos akadémikus, az MTA-elnöke (az ülés lefolyása a Közl. más helyén részletesen olvasható).

1991. márc. 12. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi Munkabizottsága Egerben, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán megtartotta 10. ülését.

1991. márc. 13. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága a MAB-székházban megrendezte Muzslay István (Leuveni Katolikus Egyetem) "A társadalmi rendszer és gazdasági rend" című előadását.

1991. márc. 14. Miskolc Város Önkormányzata ünnepi közgyűlésén a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. márc. 14. Seki Eiji, Japán budapesti nagykövete, miskolci látogatása során a MAB-székházban tartott sajtófogadást.

1991. márc. 17. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán felolvasó ülést rendezett, amelyen Sebestyén Árpád "A Károli-biblia" c. előadása hangzott el.

1991. márc. 18. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága Környezetvédelmi Munkabizottsága elnökének előterjesztését a MAB-elnöke továbbította Gergátz Elemér földművelésügyi miniszternek, aki a javaslatot ápr.22-i levelében megköszönte.

1991. márc. 18. A MAB-székházban rendezte meg a Magyar Urbanisztikai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezete és az Építésügyi Tájékoztatási Központ Észak-Magyarországi Információs és Kereskedelmi Irodája azt a klubnapot, amelyen a takarékos magánépítkezésről beszélgettek a megjelentek.

1991. márc. 21. Kígyóssy András tartott előadást a MAB-székházban.

1991. márc. 22. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Perinatológiai Munkabizottsága "Danoval alkalmazása a nőgyógyászati gyakorlatban" tárgyú tudományos ülést rendezett a MAB-székházban.

1991. márc. 22. Terplán Zénó MAB-elnököt a leobeni Montan-universitát tiszteletbeli doktorrá avatta.

1991. márc. 25. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Polgári eljárásjogi tudományok Munkabizottsága megtartotta 13. ülését a MAB-székházban.

1991. márc. 26. A MAB-székházban rendezték meg a Szemere Bertalan Társaság közgyűlését, amelyen részt vett Terplán Zénó MAB-elnök.

1991. márc. 27. és ápr. 24. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az ME-n.

1991. márc. 28. Váratlanul elhunyt Kiss Ervin (1923-91) okl. kohómérnök, ny. egyetemi tanár, a MAB Kohászati Szakbizottságának tagja és a Képlékenyalakítási Munkabizottság elnöke, a műsz. tudományok kandidátusa.

1991. márc. 28. A MAB-székházban rendezték meg a TSZKER Rt. közgyűlését.

1991. márc. 29. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága megtartotta 17. ülését Kompolton.

1991. ápr. 5. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Endokrin és anyagcsere Munkabizottsága a salgótarjáni megyei kórházban megtartotta 2. ülését.

1991. ápr. 5. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága megtartotta 17. ülését a MAB-székházban, amelyen részt vett Terplán Zénó MAB-elnök.

1991. ápr. 8. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Polgári eljárásjogi tudományos Munkabizottsága az ME-n tudományos ülést rendezett.

1991. ápr. 8. A MAB Bányászati Szakbizottságának Külszíni szénbányászati Munkabizottsága 10. ülését tartotta meg az ME-n.

1991. ápr. 10-12. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Anyagtudományi és technológiai Munkabizottsága számos más intézménnyel együtt megrendezte a miskolc-lillafüredi Palotaszállóban a "4. Országos Törésmechanikai Szemináriumot".

1991. ápr. 11. A MAB-klubtanács 63. rendezvényén Grád András előadása hangzott el "Válás - kiút vagy zsákutca?" címen.

1991. ápr. 14. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán felolvasó ülést rendezett, amelyen Békési Imre "A szöveg vizsgálatának lehetőségei és korlátai" c. előadása hangzott el.

1991. ápr. 16. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán felolvasó ülést rendezett "A számítógép alkalmazása a kutatásban és az oktatásban" tárgyban. Papp Ferenc, Kiss Gábor, H. Varga Gyula, Farkas Sándor tartott előadást.

1991. ápr. 17. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Nyelvtudományi Munkabizottsága az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán felolvasó ülést rendezett, amelyen Szatmári István "Helyesírásunk rendszere és előzményei" című előadása hangzott el.

1991. ápr. 18. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati környezetvédelmi Munkabizottsága megtartotta 2. ülését a MAB-székházban.

1991. ápr. 23-25. A MAB társrendezője volt a Miskolc-Tapolcán megrendezett "International Conference on Solidification and Microgravity - Miskolc" elnevezésű tudományos ülésnek.

1991. ápr. 23. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága is részt vett az ME-n sorra került Philips-műszerek bemutatóján.

1991. ápr. 30. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Műszaki mechanikai Munkabizottsága megtartotta alakuló ülését az ME-n.

1991. ápr. 30. A MAB munkatársai búcsúztatták Takács Ernőnét, aki 12 éven át látta el a MAB szervező titkári teendőit, és május 1-től nyugállományba került.

1991. május 2. A MAB Bányászati Szakbizottsága is részt vett a ME Bányamérnöki Kara által rendezett "Tudományos kutatás a bányászat szolgálatában" tárgyú tudományos ülésen, amelyen 18 előadás hangzott el, és amelynek keretében a MAB volt elnökét, a 75 éves Zambó János akadémikus professzort számosan - köztük Terplán Zénó jelenlegi MAB-elnök - köszöntötték.

1991. máj. 6-10. Az MTA 151. közgyűlésén a MAB akadémikusai közül jelen volt Bócsa Iván, Czibere Tibor, Kovács Ferenc, Páczelt István, Tarján Gusztáv és Terplán Zénó.

1991. máj. 6. A MAB-klubtanács 64. rendezvényén Bártfai Erzsébet tartott előadást "Időjárás, frontátvonulások, em-berek" címen.

1991. máj. 7. A SZTÁV-PROGRESS Oktatási, Továbbképzési és Szolgáltató Kft. "Foglalkoztatáspolitikai '91" konferenciát rendezett a MAB-székházban, amelyen három előadás hangzott el.

1991. máj. 8. Az MTA közgyűlése során a Műszaki Tudományok Osztálya "Széchenyi-emlékülésén" Terplán Zénó MAB-elnök is

előadást tartott "Széchenyi István szerepe a hazai gépipar megalapozásában" címen.

1991. máj. 10. A miskolci "Déli Hírlap"-ban "Miskolc egykor és ma, képekben" címen bemutatták a Szabadság (újabban Erzsébet) teret, közte a MAB-székházat.

1991. máj. 15. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága megtartotta 18. ülését az ME-n.

1991. máj. 15. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Fizikai-matematikai Munkabizottsága az ME-n tudományos ülés rendezésében működött közre.

1991. máj. 16. A Rudolf Brand GmbH, a Lauda Dr. Wosser GmbH Co és a SIMEX Kft. szakmai bemutatót tartott a MAB-székházban.

1991. máj. 16. A MAB-székházban rendezte meg a ME Tudomány szervezési és Nemzetközi Osztálya azt a tanácskozást, amelynek témája "Az IBM legújabb számítástechnikai rendszereinek bemutatása és a hazai felsőoktatásban nyújtott támogatás lehetőségei" címen fogalmazódott meg, és amelyet Cselényi József rektorhelyettes, a MAB Gépészeti Szakbizottsága Anyagmozgatási és logisztikai Munkabizottságának elnöke nyitott meg.

1991. máj. 17-18. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Perinatológiai Munkabizottsága a miskolc-lillafüredi Palotaszállóban nemzetközi tudományos ülést rendezett "Szülések az életért" témában.

1991. máj. 21. A MAB Bányászati Szakbizottságának Geo-Munkabizottsága az ME-n tudományos ülést rendezett.

1991. máj. 21-22. A MAB Erdészeti Szakbizottságának Műszaki fejlesztési Munkabizottsága részéről 4 fő vett részt azon a

tanulmányúton, amelyen osztrák erdőkimelési-termelési módszereket tanulmányoztak.

1991. máj. 22. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az ME-n.

1991. máj. 23. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Endokrin és anyagcsere Munkabizottsága megtartotta 3. ülését az egri megyei kórházban.

1991. máj. 27-28. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága és az MTA Spektrokémiai Munkabizottsága együtt rendezte meg a MAB-székházban a "Spektrokémia hazai helyzete" tárgyú ankétot.

1991. máj. 28. A MAB meghirdette az 1991. évi pályázatait.

1991. máj. 28. "Reklám és marketing" témájú konferenciát és bemutatót rendezett a MAB-székházban a SZTÁV-PROGRESS Oktatási, Továbbképzési és Szolgáltató Kft., amelyről előzetes hírt közölt a miskolci "Déli Hírlap" aznapi száma, majd beszámolt az "Észak-Magyarország" másnapi száma.

1991. máj. 29. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Agrokémiai Munkabizottsága megtartotta 19. ülését a MAB-székházban.

1991. máj. 30. A MAB Bányászati Szakbizottságának Külszíni szénbányászati Munkabizottsága is társrendezője volt a ME-n sorra került tudományos ülésnek, amelyen az ME Bányagéptani Tanszékén folyó tudományos kutatásokról hangzottak el előadások. Ez volt a munkabizottság 11. ülése.

1991. máj. 30-31. A MAB Gépészeti Szakbizottsága és Gépszerkeztani Munkabizottsága az ME Gépelemek Tanszékével, a GTE Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetének Géptervező Szakosztályával a MAB-székházban megrendezte a "Géptervezők 8. Országos Szemináriumát", amelynek bevezetésekor többen üdvözölték a 70 éves Terplán Zénót, a MAB elnökét.

1991. máj 30. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Fizikai-matematikai Munkabizottsága az ME-n részt vállalt a "2nd Debrecen-Uzhgorod-Miskolc Triangle Seminar on Atomic Collision Processes" lebonyolításában.

1991. jún. 4. A MAB és Miskolc Városi Könyvtára együtt rendezte meg a MAB-székházban Konrád György író, a nemzetközi PEN Club elnökének író-olvasó találkozóját.

1991. jún. 4. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága együtt rendezte meg a MAB-székházban a DAB Mezőgazdasági Szakbizottságával azt a konzultációt, amelyet Stefanovits Pál akadémikus, az MTA Agrártudományi Osztályának elnöke tartott az osztály és a területi akadémiai bizottságok kapcsolatáról. Ez volt a szakbizottság 28. ülése.

1991. jún. 5. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalkozásfejlesztési Munkabizottsága megtartotta 23. ülését a MAB-székházban.

1991. jún. 5. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága - a Természetvédelmi Világnapon - előadást rendezett Egerben.

1991. jún. 6. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Mentál higienes Munkabizottsága a TIT Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetével tudományos ülést rendezett a MAB-székházban.

1991. jún. 7. A MAB Kohászati Szakbizottságának Képlékenyalakítási Munkabizottsága megtartotta 13. ülését a DIMAG Rt. székházában.

1991. jún. 8. Váratlanul elhunyt Szilas A. Pál (1921-91) okl. bányamérnök, ny. egyetemi tanár, volt MAB-tag és a MAB Bányászati Szakbizottságának volt elnöke, a műszaki tudományok doktora.

1991. jún. 10. A MAB-székházban megalakult a MAB Vegyészeti Szakbizottságának Analitikai kémiai Munkabizottsága.

1991. jún. 10. A "Miskolci Egyetem"-ben Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára cikket írt "Három hónapos tanulmányút a tengeren túlon" címen.

1991. jún. 11. A MAB Kohászati Szakbizottsága megtartotta 18. ülését a MAB-székházban.

1991. jún. 11. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottsága megtartotta 16. és a Biológiai Munkabizottság 3. ülését Egerben, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. jún. 11. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága, a Bányászati Szakbizottságának Bányászati környezetvédelmi Munkabizottsága, az Orvosi és biológiai Szakbizottságának Környezetegészségi Munkabizottsága együtt rendezte meg a MAB-székházban a Környezetvédelmi Világnap alkalmára azt az ankétot, amelyen 12 előadás hangzott el, és amelyet Berecz Endre, a Vegyészeti Szakbizottság elnöke nyitott meg.

1991. jún. 11. A MAB-klubtanács 65. rendezvényén Terplán Zénó tartott előadást "Sorsdöntő fordulatok a Magyar Tudományos Akadémia 166 évében" címen.

1991. jún. 12. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága, az ME Gazdaságtudományi Kara, az SZVT-KT ME-szervezete együtt rendezte meg a MAB-székházban Simai Mihály akadémikus "A 90-es évek világgazdasági folyamatai és a magyar változások" c. előadását. Ez volt a szakbizottság 26. ülése.

1991. jún. 12. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottsága tudományos vitaülést rendezett az ME-n.

1991. jún. 12. A MAB Vegyészeti ill. Bányászati Szakbizottságainak Környezetvédelmi Munkabizottságai is részt vettek a

MAB-székházban a Mérnök Kamara Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Tagozatának taggyűlésén.

1991. jún. 13-14. A MAB Kohászati Szakbizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került "Kohászati kutatások helyzete" tárgyú rendezvénynek.

1991. jún. 21. A MAB Kohászati Szakbizottságának Metallurgiai Munkabizottsága megtartotta 13. ülését az ME Vaskohászattani Tanszékén.

1991. jún. 21. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Regionális fejlesztési Munkabizottsága és az MTA Regionális Kutatások Központja együtt rendezte meg a MAB-székházban Prof. P.L. Knox (USA) "Nyugtalan városi tájkép" c. előadását.

1991. jún. 25. Az MTA Elnökségének ülésén - amely megtárgyalta a területi bizottságok előterjesztett szervezeti szabályzatait, továbbá az MTA és az OÖT együttműködéséből a területi bizottságokra háruló feladatokat - a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. jún. 26. Tóth Lajos Attila, a MAB Kohászati Szakbizottságának tagja, és azon belül a Metallurgiai Munkabizottság titkára a MAB-székházban sikeresen megvédte kandidátusi értekezését, amely alapján a TMB a műszaki tudomány kandidátusává nyilvánította.

1991. jún. 28. Csete Jenő és Tihanyi László okl. bányamérnökök a MAB-székházban sikerrel védték meg közösen írt, de eltérő tézisű kandidátusi értekezésüket, amely alapján mindketten elnyerték a TMB-től a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot.

1991. jún. 28. A MAB Erdészeti Szakbizottságának Erdőgazdálkodási Munkabizottsága az OEE-vel megrendezte Síkfőkúton a

gyakorlati bemutatóval összekötött tudományos ülést, amelyen 9 előadás hangzott el.

1991. júl. 3. A MAB Erdészeti Szakbizottságának rendezésében Szilvásváradon tartott előadást Rakonczi Zoltán "Az erdőgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolata" címen.

1991. júl. 4. Az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán a MAB vezetősége tárgyalta a Társadalomtudományi Szakbizottság egri munkabizottsági elnökeivel a szakbizottság jövőjéről.

1991. aug. 17. II. János Pál pápának a magyar tudományos és kulturális élet képviselőivel tartott találkozóján a MAB-akadémikusok közül jelen volt az MTA kongresszusi termében Kovács Ferenc, Tarján Gusztáv és Terplán Zénó.

1991. aug. 19. Borsod-Abaúj-Zemplén ill. Heves megye köztársasági megbízottjának, Gyulai Gábor államtitkárnak az Alkotmány ünnepe alkalmával a miskolci Városháza dísztermében megrendezett fogadásán a MAB-tagok közül jelen volt Terplán Zénó elnök és Kovács Ferenc, az ME rektora.

1991. aug. 21. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Mentál higiénés Munkabizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került pszichiátriai tudományos ülésnek.

1991. aug. 24-29. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága társrendezője volt az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán sorra került "Vegetációdinamikai Kongresszus"-nak.

1991. aug. 28-30. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Műszaki mechanikai Munkabizottsága is részt vállalt az ME-n sorra került "6. Magyar Mechanikai Konferenciá"-nak megrendezésében.

1991. szept. 3. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának

Neveléstudományi Munkabizottsága megtartotta 11. ülését az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. szept. 4. Váratlanul elhunyt Fridrik László (1939-91) okl. gépészmérnök, tszv. egyetemi docens, a MAB Gépészeti Szakbizottsága Anyagtudományi és technológiai Munkabizottságának titkára, a műsz.tud. kandidátusa.

1991. szept. 5-6. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Anyagmozgatási és logisztikai Munkabizottsága társrendezője volt az ME-n sorra került "Miskolci beszélgetések '91 az anyagáramlásról és a logisztikáról" tárgyú szakmai szemináriumnak.

1991. szept. 5. Nagy Aladár, a MAB tud. titkára tárgyalta Szabó Györggyel, Borsod-Abaúj-Zemplén megye Önkormányzatának elnökével és Csoba Tamással, Miskolc polgármesterével egy a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáról.

1991. szept. 7. A MAB társrendezője volt annak az ME-n sorra került megemlékezés-sorozatnak, amelyen a 100 éve született, volt ME-professzorra: Pattantyús-Á. Imrére (1891-1956) emlékezett elsősorban a miskolci Egyetemtörténeti Bizottság.

1991. szept. 9. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Endokrin és anyagcsere Munkabizottsága Egerben, a Heves megyei Kórházban megrendezte Prof. R.T. Johnson (Univ. Cambridge) előadását.

1991. szept. 10. Bócsa Iván, az MTA levelező tagja, MAB-alelnök Budapesten, az MTA-székházban megtartotta székfoglaló előadását.

1991. szept. 10. Az OÖT-nél értekezleten ismertette Boros Erzsébet OÖT-titkár a külföldi ösztöndíjra jelentkezett pályázókkal kapcsolatos kérését az MTA területi bizottságaihoz.

1991. szept. 11-14. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságá-

nak Néprajzi Munkabizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került "Száz éves a magyar őskőkorkutatás" tárgyú nemzetközi konferenciának.

1991. szept. 16. Terplán Zénó MAB-elnök Salgótarjánban tárgyalta Korill Ferencsel, Nógrád megye Önkormányzatának elnökével egy a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáról.

1991. szept. 17. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának Növénytermesztési Munkabizottsága alakuló ülését tartotta Kompolton.

1991. szept. 17. Terplán Zénó MAB-elnök és Nagy Aladár, a MAB tud. titkára Egerben tárgyalta Molnár Miklósnéval, Heves megye Önkormányzatának alelnökével egy a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáról.

1991. szept. 24. Terplán Zénó MAB-elnök és Nagy Aladár, a MAB tud. titkára Egerben tárgyalta Ringelhann Györggyel, Eger polgármesterével egy a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáról.

1991. szept. 26-27. A MAB Erdészeti Szakbizottságának Műszaki fejlesztési Munkabizottsága társrendezője volt az egri Mátra-Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság (EFAG) központjában sorra került tudományos ülésnek.

1991. szept. 26. A miskolci "Déli Hírlap" előzetes hírt közölt a szept. 26-27-én sorra került "18. Országos Bányamentők Konferenciáról", amelynek társrendezője a MAB Bányászati Szakbizottságának Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottsága.

1991. okt. 1. M. Brunn elnök és H. Bodilsen tanácsadó (PA Consulting Group, Koppenhága) meglátogatta a MAB-ot.

1991. okt. 2. A MAB Erdészeti Szakbizottságának Erdőgazdálkodási Munkabizottsága Egerben rendezte meg "A hazai erdők egészségi állapotával kapcsolatos ökológiai vizsgálatok" tárgyú tudományos vitaülést, amelyen Fűhrer Ernő és Fadgyas Kálmán tartott előadást.

1991. okt. 3. A MAB-klubtanács 66. rendezvényén U. Skirke (Hamburg) tartott előadást "Káosz és önszervezés a természetben" címen.

1991. okt. 3. A MAB Kohászati Szakbizottságának Anyagtudományi Munkabizottsága csatlakozott az ASM (American Society for Materials)-hoz és megalakította ennek Magyar Csoportját (elnök: Konkoly Tibor, a BME professzora; alelnöke: Bárczy Pál munkabizottsági elnök); továbbá az ASM Magyar Diákcsoportját (elnök: Kocsisné Baán Mária munkabizottsági tag; diákvezető: Denen Krisztián. Az ünnepélyes beiktatásra az ME-n került sor, amelyen az ASM részéről jelen volt: Prof. S.M. Copley, W.A.J. Moerdijk, R. Spesi, D.L. Moffat, A. Galaski.

1991. okt. 4. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Mentál higiénés Munkabizottsága társrendezője volt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházban sorra került "Pszichoterápiás műhely"-nek, amelyen Prof. I. Jacks (USA) tartott előadást.

1991. okt. 4. Terplán Zénó MAB-elnök és Nagy Aladár, a MAB tud. titkára Salgótarjában tárgyalta Tolmácsi Ferencsel, Salgótarján polgármesterével egy a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáról.

1991. okt. 9. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati számítástechnikai Munkabizottsága megtartotta 8. ülését az ME-n.

1991. okt. 10-12. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Gyermekegészségügyi Munkabizottsága társrendezője volt a

miskolc-lillafüredi Palatoszállóban sorra került "Országos Gyermekgyógyász Kongresszus"-nak.

1991. okt. 10. Az Országos Ösztöndíj Tanács (OÖT) és az MTA Elnöksége megállapodása alapján a MAB ad hoc bizottságai 30 szakmagyarországi ösztöndíjas pályázót hallgattak meg.

1991. okt. 14. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi Munkabizottsága tud. ülést rendezett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. okt. 15-16. A VEAB-székházban került sor az MTA területi bizottságai elnökeinek és tudományos titkárainak soron következő tanácskozására, amelyen jelen volt Berényi Dénes akadémikus, az MTA alelnöke.

1991. okt. 16. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Államtudományi Munkabizottsága megtartotta 8. ülését a MAB-székházban.

1991. okt. 17. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága Kompolton megtartotta 29. ülését.

1991. okt. 18. A MAB Bányászati Szakbizottságának Külszíni szénbányászati Munkabizottsága megtartotta 12. ülését az ME-n.

1991. okt. 28. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Polgári eljárásjogi tudományos Munkabizottsága a MAB-székházban megtartotta 14. ülését.

1991. okt. 30. A MAB megtartotta a MAB-székházban 26. ülését, amelyen Kosáry Domokos akadémikus, az MTA elnöke emlékbeszéd elmondása után felavatta, majd megkoszorúzta a 200 éve született Széchenyi István (1791-1860), az MTA alapítója, majd másodelnöke bronz mellszobrát, Gulácsy-Horváth Zsolt művét. Az ülés lefolyása a Közl. más helyén olvasható.

1991. okt. 30. A MAB-klubtanács 67. rendezvényén Bécsy

Tamás előadást tartott a színházi műalkotás kérdéseiről, amelyről előzetes hírt közölt a "Miskolci Egyetem" okt. 28-i száma.

1991. okt. 31. A Bükki Nemzeti Park területén az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága tartott kihelyezett ülést, amelynek megrendezésében részt vett a MAB Erdészeti Szakbizottsága. Az ülésen szó volt a BNP és az erdőgazdálkodás problémáiról, továbbá a magyar erdők és ezen belül az állam-erdészet helyzetéről.

1991. nov. 5. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Vállalatfejlesztési és -gazdálkodási Munkabizottsága megtartotta 26. ülését a MAB-székházban.

1991. nov. 6. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Gyermekegészségügyi Munkabizottsága a MAB-székházban tudományos ülést rendezett.

1991. nov. 9. Elhunyt Bánhídi László (1944-91) okl. bányagépész- és villamosmérnök, tszv. egyetemi docens, a MAB Gépi Szakbizottsága Automatikai és informatikai Munkabizottságának titkára, a műsz. tud. kandidátusa.

1991. nov. 11. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. nov. 15. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Mentál higiénés Munkabizottsága együttműködve a DAB és SZAB hasonló munkabizottságaival pszichiátriai tudományos ülést rendezett a MAB-székházban.

1991. nov. 15. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Onko-haemato-immunológiai Munkabizottsága társrendezője volt a DIMAG Rt. miskolc-tapolcai üdülőjében sorra került "Myeloma Multiplex" tárgyú tudományos ülésnek.

1991. nov. 19. A MAB Bányászati Szakbizottságának Érc-, ásványbányászati és előkészítéstechnikai Munkabizottsága a Hejőcsabai Cement Rt. tanácstermében "A korszerű cementipari, kőbányászati előkészítéstechnika és környezetvédelem" tárgyú szakmai napot rendezett.

1991. nov. 19. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Analitikai kémiai Munkabizottsága az MKE-vel "Minőségbiztosítás" tárgyú ankétot rendezett a MAB-székházban.

1991. nov. 19. A MAB-székház adott helyet a bécsi ABL & E Instruments and Accessories műszer-bemutatójának.

1991. nov. 20. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Államtudományi Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az ME-n.

1991. nov. 21. A MAB okt. 30-i ülésére szóló meghívóhoz a MAB-tagok külön levelet kaptak, amelyekre megérkezett válaszok alapján a MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága 1992 elejétől három szakbizottságra osztódott: a Filozófiai, neveléstudományi, politológiai; a Nyelv- és irodalomtudományi; a Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottságokra.

1991. nov. 22. A TIT Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetében Szentágothai János akadémikus, TIT-elnök tartott "A tudomány presztízse" címen előadást, amelyet Czibere Tibor akadémikus professzor, MAB-tag vezetett le. A MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. nov. 22. A MAB Kohászati Szakbizottságának Képlékenyalakítási Munkabizottsága megtartotta 14. ülését a TÜKI-ben.

1991. nov. 23-24. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került "Pszicho-

lógusképzés - Pszichológia oktatása" tárgyú 1. országos kongresszusnak.

1991. nov. 25. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága Irodalomtudományi Munkabizottságának elnöke, Gál István - nyugállományba kerülve - lemondott tisztségéről.

1991. nov. 26. A MAB és a PAB együttműködéséről tárgyalt a PAB-székházban Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára és Czeglédi Béla, a PAB tudományos titkára.

1991. nov. 27. A MAB-klubtanács 68. rendezvényén Andorka Rudolf akadémikus, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (BKE) rektora "Népesedési problémák Magyarországon" címen tartott előadást.

1991. dec. 2-3. Az MTA rendkívüli közgyűlésén a MAB akadémikusai közül jelen volt Bócsa Iván, Czibere Tibor, Kovács Ferenc, Páczelt István, Terplán Zénó, továbbá Farkas Ottó, a TMB tagja.

1991. dec. 2. A MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottságának Államtudományi Munkabizottsága tudományos ülést rendezett a MAB-székházban.

1991. dec. 2. A MAB Bányászati Szakbizottságának Mélyművelésű Munkabizottsága megtartotta 14. ülését a BSZV székházában.

1991. dec. 4. A MAB Kohászati Szakbizottságának Anyagtudományi Munkabizottsága megtartotta 15. ülését a MAB-székházban.

1991. dec. 4. A MAB Kohászati Szakbizottságának Metallurgiai Munkabizottsága megtartotta 14. ülését a MAB-székházban.

1991. dec. 4. A MAB-klubtanács 69. rendezvényén a 200 éve elhunyt W.A. Mozart-ra emlékezett Nemes Tamás, majd emlékmű-

sort adtak a Miskolci Szimfónikus Zenekar tagjai a MAB-székházban.

1991. dec. 5. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati környezetvédelmi ill. a Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottságai együttes ülést tartottak a MAB-székházban.

1991. dec. 5. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került, a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozata Északmagyarországi Csoportja taggyűlésének.

1991. dec. 6. A MAB-székházban rendezte meg a Magyar Fogorvosok Egyesületének Északkelet-Magyarországi Területi Szakcsoportja tudományos továbbképző ülését, amelyen három előadás hangzott el.

1991. dec. 10. A MAB Bányászati Szakbizottságának Bányászati környezetvédelmi Munkabizottsága a MAB-székházban megtartotta 5. ülését.

1991. dec. 10. A MAB Vegyészeti Szakbizottsága megtartotta 15. ülését a MAB-székházban.

1991. dec. 11. A MAB vezetősége - a szakbizottsági bíráló bizottságok javaslatai alapján - döntött a MAB 1991. évi pályaműveinek jutalmairól (1. a Közl. más helyén a részletes beszámolót).

1991. dec. 11. A MAB Gépészeti Szakbizottságának Műszaki mechanikai Munkabizottsága megtartotta 2. ülését az ME-n.

1991. dec. 12. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága Kompolton tudományos ülést rendezett.

1991. dec. 12. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Neveléstudományi Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. dec. 14. A VEAB 19. Közgyűlésén a MAB képviseltette magát.

1991. dec. 17. A MAB Kohászati Szakbizottsága megtartotta 19. ülését a MAB-székházban.

1991. dec. 18. A MAB Kohászati Szakbizottságának ad hoc bizottsága megvitatta a MAB-székházban "A nyersvas- és acélgyártás komplex költségszámításából eredő tanulságok" c. anyagot.

1991. dec. 18. A MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága 4. ülését tartotta meg az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. dec. 18. A MAB Vegyészeti Szakbizottságának Környezetvédelmi Munkabizottsága és a MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán.

1991. dec. 21. A MAB Bányászati Szakbizottsága 21. ülését rendezte meg a MAB-székházban.

1991. dec. 28. A MAB-székházban rendezte meg a Páneurópai Unió Magyarországi Egyesülete Borsod-Abaúj-Zemplén megyei és Miskolci városi regionális csoportja az "Európa Parlamentjében voltunk" elnevezésű beszámolót, amelyet a Nemzetközi Páneurópai Közgyűlésen részt vett megyei küldöttség tagjai tartottak. Az eseményről hírt közölt a miskolci "Déli Hírlap" aznapi száma.

1991. dec. 30. Megjelent a MAB Közlemények 11. száma.

III

FELJEGYZÉSEK A MAB 1991. ÉVI KÉT KIBŐVÍTETT ÜLÉSÉRŐL

1.

F e l j e g y z é s

A Miskolci Akadémiai Bizottság (MAB)
1991. március 12-i üléséről

Az ülés helye: MAB-székház díszterme
Az ülés napirendje:

1. Rövid beszámoló a MAB eddigi munkásságáról, eredményeiről, problémáiról (Terplán Zénó MAB-elnök)
2. Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, az MTA elnöke tájékoztatója az MTA jelenéről és jövőjéről

A MAB 25. ülését Terplán Zénó elnök nyitotta meg. Üdvözölte a MAB tagjait, szakbizottsági titkárait, a munkabizottságok elnökeit, a klubtanács tagjait, élén az MTA elnökével és a megjelent vendégekkel.

Rövid összefoglalóban megemlékezett mi minden történt a MAB 1979. november 30-i megalakulása óta, amelyben a szervezeti felépítés után kiemelkedő eseményt jelentett a MAB-székház 1984. március 20-i felavatása. Szó volt Észak-Magyarország közel 300 tudományos fokozattal rendelkező értelmiségi rétegéről, ezek eloszlásáról tudományágazatok ill. a három megye szerint. Megemlékezett az 1990. szeptember 28-i tisztújító MAB-ülésről, továbbá az 1991. december 13-i ülésről, amely elfogadta a MAB alap- és működési szabályzatát és három évre szóló munkatervét. Adatokat közölt a szak- és munkabizottságok, a klubtanács működéséről, az évi MAB-pályázatok alakulásáról, a TMB-nek nyújtott segítségről.

Kosáry Domokos MTA elnök beszéde elején kiemelte, mennyire fontos szerepet töltenek be a területi bizottságok az akadémia életében. Utána indokolta, miért van szükség új akadémiai törvényre, majd lényegében a törvény-tervezet egyes pontjait magyarázta meg.

Kitért az MTA fejlődésére, mai többfunkciós feladatára; a politikamentes működés szükségességére; az akadémiai kutató intézetek ügyére; az alap- és alkalmazott kutatások minősítésére; a tudományos ellenőrzés problémáira; az MTA és az egyetemek jövőbeli viszonyára; a tudományos minősítés reformjára; az akadémia belső szerkezete változásaira; és egyéb problémákra.

Ezt követően válaszolt Tóth József, Berecz Endre, Horváth Tibor, Terplán Zénó MAB-tagok és Bartucz Ferenc munkabizottsági elnök kérdéseire.

A kérdésekre adott válaszadás után, Terplán Zénó megköszönte Kosáry Domokos akadémikusnak, az MTA elnökének, hogy meglátogatta a MAB-székházat és a MAB-ülésen minden részletre kiterjedő tájékoztatást adott az MTA problémáiról.

A MAB 25. ülését - amelyen kb. 60-an voltak jelen - köztük a MAB 17 tagja - lezárta.

*

Kosáry Domokos akadémikus, MTA-elnök a MAB-ülés előtt meglátogatta röviden az ME auláját, majd Központi Könyvtárának Selmeci Műemlékkönyvtárát. Itt az ME vezetői nevében Farkas Ottó általános rektorhelyettes, és Zsidai József, a könyvtár főigazgatója üdvözölte őt. A könyvtár alkalmi kiállítást állított össze Kosáry Domokos műveiből. Kosáry Domokos meghatóva láthatta egyik nagyapjának, Réz Géza bányamérnök-professzornak és egyik dédapjának, Péch Antal akadémikus bányamérnöknek műveit.

Délben a MAB-székház klubhelyiségében munkaebéden találkozott Kosáry Domokos MTA-elnök Gyulai Gábor és Skultéty Sándor államtitkárokkal, köztársasági megbízottakkal; Csoba Tamással, Miskolc polgármesterével, továbbá Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves ill. Nógrád megyék önkormányzati közgyűléseink közgyűléseinek alelnökeivel: Rádó Gyulánéval, Molnár Miklós-néval és Sára Jánossal. Jelen volt továbbá a TTT részéről Gerencsér Emilné főtanácsos, Odze György, az MTA sajtótitkára, Farkas Ottó, az ME rektorhelyettese, Bócsa Iván akadémikus, a MAB alelnöke, Kozák Imre, a MAB-klubtanács elnöke és Ujszászy László a MAB-klubtanács titkára.

Terplán Zénó MAB-elnök pohárköszöntőjére Kosáry Domokos MTA-elnök kedves szavakkal válaszolt kifejezván örömét, hogy a terület közigazgatási vezetőivel találkozhat, és tájékozódhat Észak-Magyarország társadalmi, gazdasági, tudományos problémáiról.

2.

F e l j e g y z é s

a Miskolci Akadémiai Bizottság (MAB)
1991. október 30-i üléséről

Az ülés helye: MAB-székház

Az ülés napirendje:

1. Kosáry Domokos, az MTA rendes tagja, az MTA elnöke ünnepi emlékbeszéde a 200 éve született Széchenyi Istvánról (1791-1860), az MTA egyik alapítójáról, két évtizeden át alelnökről
2. Széchenyi István MAB-székházbeli szobrának - Gulácsy-Horváth Zsolt alkotásának - leleplezése és megkoszorúzása
3. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának átalakítása
4. Bejelentések

A MAB 26. ülését Terplán Zénó elnök nyitotta meg. Üdvözölte a MAB tagjait, szakbizottsági titkárait, a munkabizottságok elnökeit-titkárait, a klubtanács tagjait, a meghívott vendégeket, élén az MTA elnökével.

Kosáry Domokos akadémikus az ünnepi üléshez méltó, maradó értékű, szép előadásban méltatta Széchenyi Istvánt.

Beszédéből a következő gondolatok emelhetők ki.

A 200 éve született Széchenyi István volt katona, aranyifjú, s fiatalon is már bölcs magyar. Életének utolsó alig több mint egy évtizede: Döbling, nem megoldás volt, csak fura, tragikus fintora a sorsnak. A magyar sorsnak!

Az ideai Széchenyi megemlékezések eltértek a korábbi években megszokottaktól. Ebben az évben - végre - a teljes Széchenyi-képet értékelték, ellentétben a múltbeli felemás megítéléstől. Mert Széchenyi István személyiségét nem szabad külön vizsgálni.

A múlt század jeles politikusai közül, sok más mellett, Széchenyi István azzal emelkedett ki, hogy ő már a szabadságharc előtt is rendelkezett nemzetközi politikai ismeretekkel és tapasztalatokkal. Minden eszközt megragadott arra, hogy az ország fejlődését előmozdítsa. Vallotta, hogy európai tulajdonság a sokféleség. Magyarország ilyen. Ma jobban értjük Széchenyit, mint eleink. Mert a helyzet hasonló, bár a körülmények és a napi tennivalók mások. A szándék és a törekvés azonban közös: megteremteni azt a civilizációt, amely ajánlólevél a civilizált Európába.

Vagyis Széchenyi István újító és megtartó szelleméhez kell visszatérni!

*

A nagysikerű előadás után az MTA elnöke leleplezte Széchenyi István szobrát a MAB-székház előterében, majd elhelyezte rá az MTA koszorúját.

Az ünnepélyes pillanatokot Tóth Kálmán klub-tanácsstag szavalata zárta. Arany János Széchenyiről írt verseiből idézett.

Utána a jelenlévők megtekintették a könyvtárszobában összeállított Széchenyi-kiállítást.

Ezzel a ünnepélyes ülés, amelyen kb. 60-an voltak jelen (köztük a MAB 17 tagja), véget ért.

*

A 3. és 4. napirendi pontot - az ünnepség menetét nem zavarva - ezúttal levélben illetl lebonyolítani. A levél a következő volt:

"A MAB 26. kibővített ülését nem volna kívánatos folyó ügyek tárgyalásával megszakítani. Hogy ne kelljen ebben az évben a MAB tagjait még egyszer összehívni, a következőkről tájékoztatlak:

1. Farkas Márton, az orvostudomány doktora, Heves megye megválasztott MAB-tagja 1991. aug. 5-én írt levelében lemondott, mert elkerült Észak-Magyarországról.

2. A többi területi akadémiai bizottságokhoz hasonlóan a MAB is tudományos alapítványt kíván létrehozni, elsősorban az évi eredményes pályázók jutalmazására, kiadványok megjelentetésére, rendezvények támogatására. A szóba jöhető alapítók-kal való tárgyalásokat a tudományos titkárral megkezdtem. Megvan a remény arra, hogy az alapító okirat aláírásra és nyilvántartásba vételére még idén sor kerül.

3. A jelenlegi Társadalomtudományi Szakbizottság elnöke, Hársing László 1991. ápr. 22-i levelében lemondott erről a tisztségről. Indokait, továbbá a szakbizottság eddigi tevékenységét átgondolva és előzetes tárgyalásokat folytatva, a következő változatok képzelhetők el:

a) A Társadalomtudományi Szakbizottság hat munkabizottsága két szakbizottságban működne tovább:

Társadalomtudományi Szakbizottság (miskolci bázissal)

- Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság
- Néprajzi Munkabizottság

Bölcsészeti Szakbizottság (egri bázissal)

- Irodalomtudományi Munkabizottság
- Neveléstudományi Munkabizottság
- Nyelvtudományi Munkabizottság
- Történelemtudományi Munkabizottság

b) A Társadalomtudományi Szakbizottság 2-2 munkabizottság összevonásával 3 szakbizottsággá alakul át:

Filozófiai, neveléstudományi, politológiai és szociológiai Szakbizottság

- Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság
- Neveléstudományi Munkabizottság

Nyelv- és irodalomtudományi Szakbizottság

- Irodalomtudományi Munkabizottság
- Nyelvtudományi Munkabizottság

Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottság

- Néprajzi Munkabizottság
- Történelemtudományi Munkabizottság

c) Marad az eddigi Társadalomtudományi Szakbizottság, de a lemondott helyett új választott elnökkel.

Kérlek, írd meg melyik változatot tudnád támogatni? A tudományos titkárral, Nagy Aladárral magam a b) változtatot látom a fejlődés szempontjából a leghatékonyabb megoldásnak azzal, hogy az új szakbizottságok elnökei a munkabizottsági elnökök közül tulajdonképpen adottak a magasabb tudományos fokozat alapján.

Szívélyes üdvözléssel Terplán Zénó a MAB elnöke."

*

A levélre (1991. nov. 21-ig) a MAB 25 tagja közül 23 válaszolt levélben vagy szóban

Ezek alapján a

- a) változatra 1
- b) változatra 22
- c) változatra 0

válasz érkezett.

Ennek alapján a MAB döntése a következő: Társadalomtudományi Szakbizottság helyett az alábbi 3 szakbizottság működik a továbbiakban:

- **Filozófiai, neveléstudományi, politológiai és szociológiai Szakbizottság**
Hársing László, a fil.tud. doktora vezetésével
- **Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottság**
Szabadfalvi József, a tört.-tud. doktora vezetésével
- **Nyelv- és irodalomtudományi Szakbizottság**
Budai László, a nyelvtud. kandidátusa vezetésével

A már eddig megalakult munkabizottságok változatlanok és értelemszerűen működnek az új elnevezésű szakbizottságok alatt:

- **Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság**
Hársing László, a fil.tud. doktora vezetésével
- **Neveléstudományi Munkabizottság**
Balázs Sándor a nev.-tud. kandidátusa vezetésével
- **Irodalomtudományi Munkabizottság**
Gál István vezetésével
- **Nyelvtudományi Munkabizottság**
Budai László, a nyelvtud. kandidátusa vezetésével
- **Történelemtudományi Munkabizottság**
Nagy József, a tört.-tud. kandidátusa vezetésével
- **Néprajzi Munkabizottság**
Szabadfalvi József, a tört.-tud.doktora vezetésével

Megjegyzés. A szakbizottságok elnökeiül a MAB a két munkabizottsági elnök közül a magasabb tudományos fokozatot jelölte ki.

Kosáry Domokos akadémikus, MTA-elnök a MAB-ülés előtt meglátogatta az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolát, ahol Orbán Sándor főigazgató, a MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának tagja, a Biológiai Munkabizottság elnöke fogadta őt. Jelen volt Terplán Zénó MAB-elnök.

Délben a főiskola étkezdéjében munkaebéden találkozott Kosáry Domokos MTA-elnök Jakab Istvánnal, Heves megye önkormányzati közgyűlésének elnökével és Ringelhann Györggyel, Eger polgármesterével. Jelen volt Orbán Sándor főigazgató, Gerencsér Emilné, az MTA TTT főtanácsosa és Terplán Zénó MAB-elnök.

Ebéd után az Érseki Könyvtár megtekintésére került sor, ahol Antalóczy Lajos igazgató fogadta a vendéget.

IV.

ADATOK AZ MTA TÖRTÉNETÉBŐL^{*}

Értelmezések

Akadémia:

1. Ókori görög filozófiai iskola (i.e. 387 - i.sz. 529)
2. Reneszánsz óta tudományos, művészeti, irodalmi, zenei, egyházi stb. társaságok, testületek elnevezése.
3. Valamely ország legmagasabb rangú, irányító jellegű tudományos vagy művészeti intézménye (pl. Magyar Tudományos Akadémia).
4. Egyes felsőoktatási (vagy szakiskolai) intézmény elnevezése (pl. régebben Jog-, Szín-, Munkásakadémiák, Bányászati és Erdészeti Akadémia, Ludovica Akadémia stb.).

Tudományos:

Tudománnyal foglalkozó, azt művelő, fejlesztő (ahol a tudomány: a művészet, a társadalom, a gondolkodás megismerési rendszere).

Magyar:

Tömgében Magyarországon élő, finnugor nyelvű nép, ehhez vagy Magyarországhoz tartozó, vele kapcsolatos, rá jellemző.

^{*}Kivonat Terplán Zénó "Sorsdöntő fordulatok a Magyar Tudományos Akadémia 166 évében" című, a MAB-klub rendezésében 1991. június 11-én elhangzott előadásából.

Ókori akadémiák

Platon (i.e. 427-347) iskoláját nevezték AKADÉMIÁ-nak, Akademosz hérosz berkének szomszédságáról (Athén északi részén). Platon halála után Szpeuszipposz (i.e. 407-339) és társai folytatták az iskolát. Ez volt az ún. régi Akadémia. A középső Akadémiát Arkeszialosz (i.e. 316-241) alapította. A harmadik Akadémia Karneadesz (i.e. 214-129) nevéhez fűződik.

Középkori akadémia

Cosimo Medici 1454-ben alapított Firenzé-ben új AKADÉMIÁ-t, amely Platon tanításait tanulmányozta.

Néhány újkori akadémia

- 1603 : Akadémia d'Italia, Róma
- 1635 : Institut de France, Párizs
- 1662 : Royal Society, London
- 1700 : Deutsche Akademie der Wissenschaften, Berlin
- 1713 : Real Academia Española, Madrid
- 1724 : Akademiya Nauk, Petrográd
- 1785 : Československá akademie věd (jogelődje), Prága
- 1825 : Magyar Tudományos Akadémia, Budapest
- 1849 : Kaiserliche Wissenschaftliche Akademie, Bécs
- 1863 : National Academy of Sciences, Washington
- 1879 : Nippon Gakushiin, Tokio
- 1886 : Academia Română, Bukarest
- 1952 : Polska Akademia Nauk, Varsó

Magyar Tudós Társaság (a Magyar Tudományos Akadémia neve az alapítás utáni kb. másfél évtizedben)

Előzmények

- 1760 : Bod Péter (1712-69) irodalomtörténész fogalmazott meg először javaslatot.
- 1778 : Bessenyei György (1747-1811) író, filozófus "Egy magyar társaság iránt való jámbor szándék" c. írás szerint legyenek valóságos (fizetett) és tiszteletbeli (nem fizetett) tagok; legyen igazgató, titkár, nyomda, könyvtár; készüljön magyar lexikon, nyelvtan, bírálat; írjanak ki "pályakérdéseket".
- 1784 : Révai Miklós (1750-1807) nyelvész kiegészített javaslatát II.József elutasította.
- 1790 : Révai kinyomtatta tervét. Eszerint rendes tag lett volna pl. Batsányi János (1763-1845) költő, Dugonics András (1740-1818) író, Baróti Szabó Dávid (1739-1819) költő, Verseghy Ferenc (1757-1822) író, Virág Benedek (1754-1830) költő; továbbá néhányan a főrendek és egyházi vezetők közül, pl. br.Gvadányi József (1725-1801) író, br.Ráday Gedeon (1713-92) író; a nemesek közül pl. Kazinczy Ferenc (1759-1831) nyelvújító.
- 1804 : Kulcsár István (1760-1828) író pályadíjára két mű készült:
- Kis János (1770-1846) "A magyar nyelvnek mostani állapotjáról" (1806);
 - gr.Teleki László (1764-1821) "A magyar nyelv előmozdításáról"(1806).
- 1815 : Marczibányi István (1752-1810) mecénás "Magyar irodalmi jutalmazó intézetet" alapított, amely később (1845-ben) beolvadt az MTA-ba.

Megalakul a Magyar Tudós Társaság (MTT)

1825.november 3 : A pozsonyi Országgyűlésen Felsőbüki Nagy Pál (1777-1857) liberális nemesi politikus nagy hatású beszédére gr.Széchenyi István (1791-1860) birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel a magyar akadémia alapításához. Ehhez csatlakozott gr.Vay Ábrahám (1789-1855) borsodi követ, gr.Andrássy György (1797-1872) tornai követ és gr.Károlyi György (1802-77) szatmári követ nagyobb adományokkal.

1826.február 17: Kinevezték az akadémia ügyeivel foglalkozó bizottságot.

1827.augusztus 18: Megjelent az MTT-ről a XI. törvénycikk.

1827.november 30: József nádor (1776-1847) választmányt bízott meg gr.Teleki József (1790-1855) történész elnökletével, a négy alapítóval és 22 tudóssal, amely választmány 1828.március 25 - április 7. között kidolgozta az alapszabályzatot, a működési szabályzatot. Ezeket I.Ferenc király 1830.július 7-én hagyta jóvá, mint "A MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG alaprajza és rendszabásai" okmányt.

Az MTT első választmányából néhány kiemelt név: elnök gr.Teleki József (amint már szó volt róla), másodelnök gr.Széchenyi István; tagok: Bene Ferenc (1775-1858) orvos, Döbrentei Gábor (1785-1851) író, Guzmics Izidor (1786-1839) író, Horváth János (1769-1835) egyházi író, Kazinczy Ferenc (1759-1831) nyelvújító, Kis János (1770-1846) költő, Kisfaludy Sándor (1772-1844) költő, Kövy Sándor (1763-1829) jogász, Kultsár István (1760-1828) író, Pázmándi Horváth Endre (1778-1839) költő, Szemere Pál (1785-1861) író.

Részletek az MTT alapszabályzatából: "Az MTT-nek egyedül az van téve céljává, hogy munkálkodása által hazánkban a tudományok és szépművességek honi nyelven műveltessenek". Ehhez eszközök: eredeti művek kidolgozása, ó és új remekek fordítása, oklevelek és régi kéziratok kiadása, a nemzeti játékszínnek jó darabokkal ellátása, pályázatok kiírása, pályaművek jutalmazása, kiadása, kül- és belföldi utazások elősegítése.

Az MTA élén 25 tagú igazgató-tanács állt, amelyet a négy rendből választottak. 42 rendes, 24 tiszteletbeli és határozatlan számú levelező tagból állt. Székhelye Pest volt.

Az MTT alapszabályzatát a király 1831.január 28-án erősítette meg.

Érdekes, hogy az MTA-nak (MTT-nek) eddig 15 elnöke és 18 főtitkára volt.

Az MTA elnökei: gr.Teleki József (1830-1855) történész, gr.Desseffy Emil (1855-1866) közgazda, br.Eötvös József (1866-1871) író, gr.Lónyay Menyhért (1871-1884) közgazda, Trefort Ágoston (1885-1888) művelődéspolitikus, br.Eötvös Loránd (1889-1905) fizikus, Berzeviczy Albert (1905-1936) történész, József főherceg (1936-1944) történész, Kornis Gyula (1945) filozófus, Kodály Zoltán (1946-1949) zenetudós, Rusznay István (1949-1970) orvos, Erdey-Gruz Tibor (1970 - 1976) vegyész, Szentágothai János (1976-1985) orvos, Berend T. Iván (1985-1990) közgazda, Kosáry Domokos (1990-) történész.

Az MTA főtitkárai: Döbrentei Gábor (1831-1835) irodalompolitikus, Toldy Ferenc (1835-1861) irodalomtörténész, Szalay László (1861-1864) történész, Arany János (1865-1879) költő, Fraknói Vilmos (1879-1889) történész, Szily Kálmán (1889-1905) nyelvész, természettudós, Heinrich Gusztáv (1905-1920) irodalomtörténész, Balogh Jenő (1920-1935) jogász, Voinovich Géza (1935-1949) irodalomtörténész, Alexits György (1949-1950) matematikus, Erdey-Gruz Tibor (1950-1953, 1956-1957, 1964-1970) vegyész, Osztrovszki György (1953-1955) vegyész, Bognár Rezső (1955-1956) vegyész, Erdei Ferenc (1957-1964, 1970-1971) agrárközgazda, Köpeczi Béla (1971-1975) történész, Márta Ferenc (1975-1980) vegyész, Pál Lénárd (1980-1984) fizikus, Láng István (1984-) mezőgazda.

Az MTT, majd MTA a tudományos osztályok emancipációjáig
(1830-46)

Teljesítések

"Tudománytár" c. folyóirat megindítása; "Nagy szótár" kiadása (a magyar népköltés tüzetesebb gyűjtésével); "Tájszótár" összeállításának megindítása; Teljes magyar-német, német-magyar szótár megiratása; Régi nyelvemlékek kiadása; Pályázati kiírások magyar színdarabokra 1832-től.

Eredetileg hat osztályt (Magyar szépirodalom; Külföldi szépirodalom; Természettudomány; Történelem; Filozófia és matematika; Jog- és államtudomány) hoztak létre, amelyeket a kezdeti felledülés után bekövetkezett visszafejlődés miatt 1946-ban négyre csökkentették és önállósították (emancipálták):

- Nyelv, irodalom és széptudományok
- Filozófia és törvénytudomány
- Történeti
- Matematika és természettudományok

1848-ig kevés idő maradt a kibontakozásig.

Kisfaludy-társaság

Erre az időszakra esett az 1836-ban Kisfaludy Károly (1788-1830) költő emlékére alapított, az ország legtekintélyesebb irodalmi társaságának kezdete. Alapítók voltak: Bajza József, Toldy Ferenc, Vörösmarty Mihály; további tagok pedig induláskor: Fáy András, Tóth Lőrinc, Csató Pál, Czuczor Gergely, br.Jósika Miklós (első elnök), Kölcsey Ferenc, Szalay László. Összesen 50 rendes és 20 levelező taggal rendelkezett a társaság. A 19. században a társaság értékes munkát végzett, elsősorban külföldi szerzők magyarra fordításával (pl. teljes Shakespeare- ill. Moliére-fordítással), népköltési gyűjtemény kiadásával. Pályázatra számos jeles mű érkezett (pl. Arany János "Az elveszett alkotmány"; "Toldi"). A társaság kiadta a névadó összes műveit. 1952-ben szűnt meg. Elnökei a már említett br.Jósika Miklós után: Eötvös József, Kemény Zsigmond, Toldy Ferenc, Lukács Móric, Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Berzeviczky Albert, Voinovich Géza.

Az abszolutizmus évei az MTA újjászületéséig

1848-ban az MTA együttértett a nemzettel. A munka a helyzettől függően folyt tovább vagy szünetelt. A szabadságharc leverése után az MTA csak vontatottan vihette tovább tevékenységét (pl. a tagfelvétel 1848-58 között szünetelt). Az 50-es évek végén indult meg bizonyos felporzódulás. Dessewffy Emil gr. akkori elnök 1859.december 19-én hirdette meg az MTA-székház építését. A szükséges pénzt gyűjtésből biztosították. A. Stüler (1800-65) berlini építész tervét Ybl Miklós (1814-91) és Szkalnitzky Antal (1836-78) valósította meg. A mai pesti Duna-parti MTA-székház 1862-65 között épült meg.

Az épület akkori beosztása a következő volt:

Földszint: díszes oszlopos előtér, könyvtár, kéziratár.

I. emelet: díszterem Lotz Károly (1833-1904) falfestményeivel, heti ülésterem Ligeti Antal (1823-90) tájképeivel, képesterem, továbbá az MTA és a Kisfaludy-társaság helyiségei.

III.emelet: Esterházy-képtár.

A képesterembeli festmények jegyzéke

Arcképek:

gr.Széchenyi István (1791-1860)
gr.Dessewffy Emil (1814-1866)
br.Eötvös József (1813-1871)
Deák Ferenc (1803-1876)
br.Sina Simon (1810-1876)
Rudolf főherceg (1858-1889)
gr.Andrássy Gyula (1823-1890)

Festőművészek:

F. von Amerling (1803-1887)
Barabás Miklós (1810-1898)
Székely Bertalan(1835-1910)
Than Mór (1828-1899)
Benczúr Gyula (1844-1920)
Spányi Béla (1852-1914)
Rákosi Nándor (1832-1884)

Az MTA 1867 és 1919 között

Az 1867-es kiegyezés következményeként 1870-ben új alapszabály lépett életbe. Eszerint az MTA ő császári és apostoli királyi felsége különös oltalma alatt álló tudományos intézet, amelynek célja: a tudomány és irodalom magyar nyelven való művelése és terjesztése. Az MTA élén elnök, másodelnök, belső és külső tagok, főtitkár, az osztály-elnökök és -titkárok alkotta vezetőség állt. Az osztályok száma háromra csökkent:

- Nyelv- és széptudomány
- Filozófiai, társadalmi és történeti
- Matematikai és természeti

elnevezéssel. Az MTA ezekben az években 60 rendes, 24 tiszteletbeli és 150 levelező maximális tagszámmal rendelkezett.

Ebben az időszakban már működtek állandó bizottságok:

- Nyelvtudományi
- Irodalomtörténeti
- Archeológiai
- Természettudományi

elnevezéssel (ma több, mint 120 ilyen bizottság létezik).

Akadémiai kiadványok: Almanach; Akadémiai Értesítő; Értekezések; Emlékbeszédok; Évkönyvek. Az MTA támogatta kiadványok: Budapesti Szemle, Egyetemes Philológiai Közlöny, Philosophiai Szemle, Magyar Könyvszemle, Nemzetgazdasági Szemle, Nemzetgazdasági Írók Tára, Történelmi Életrajzok, Ungarische Revue, Mathematische und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn.

Lexikoni kiemelés, hogy a 19. században az MTA-t, gr.Széchenyi István, gr.Dessewffy Emil és Semsey Andor (1833-1923) támogatta a legnagyobb adományokkal.

Talán itt lehetne összefoglalni az MTA kiemelkedő tagjait visszamenőleg is és előrehaladva a mai időkig. A névsorok azonban kizárólag az elhunytakról emelnek ki néhányat korszakonként.

Az MTA kiemelkedő tagjai

Az első választáskor:

Berzsenyi Dániel	(1776-1836) költő,
Bugát Pál	(1793-1865) orvos
Kisfaludy Károly	(1788-1830) költő, író
Kölcsey Ferenc	(1790-1838) költő, kritikus
Toldy Ferenc	(1805-1875) irodalomtörténész
Vörösmarty Mihály	(1800-1855) költő

A 19.század 30-as és 40-es éveiben:

Eötvös József	(1813-1871) író, politikus
Horváth Mihály	(1809-1878) történész
Hunfalvy Pál	(1810-1891) nyelvész
Kőrösi Csoma Sándor	(1784-1842) nyelvész
Reguly Antal	(1819-1858) nyelvész
Schöpf-Merei Ágoston	(1804-1858) orvos
Vásárhelyi Pál	(1795-1846) mérnök

1858-tól:

Arany János	(1817-1882) költő, tudományszervező
Madách Imre	(1823-1864) költő, író

1867 és kb. 1914 között:

Acsády Ignác	(1845-1906) történész
Ambrus Zoltán	(1861-1932) író
Bánki Donát	(1859-1922) gépészmérnök
Eötvös Loránd	(1848-1919) fizikus
Goldziher Ignác	(1850-1921) orientalista
Gyulai Pál	(1826-1909) irodalomtörténész
Kemény Zsigmond	(1814-1875) író
Kőnig Gyula	(1849-1913) matematikus
Kunos Ignác	(1860-1945) orientalista

Mikszáth Kálmán	(1847-1910)	író
Riedl Frigyes	(1856-1921)	irodalomtörténész
Simonyi Zsigmond	(1853-1919)	nyelvész
Szabó József	(1822-1894)	geológus
Szarvas Gábor	(1832-1895)	nyelvész
Than Károly	(1834-1908)	vegyész

A két világháború között:

Bartók Béla	(1881-1945)	zenetudós
Bláthy Ottó Titusz	(1860-1939)	gépész- és villamosmérnök
Fejér Lipót	(1880-1959)	matematikus
Gombóc Zoltán	(1877-1935)	nyelvész
Horváth János	(1878-1961)	irodalomtörténész
Kandó Kálmán	(1869-1931)	gépész- és villamosmérnök
Korányi Sándor	(1866-1944)	orvos
Melich János	(1872-1963)	nyelvész
Riesz Frigyes	(1880-1956)	matematikus
Varga József	(1891-1956)	vegyész
Winkler Lajos	(1863-1939)	vegyész
Zemplén Géza	(1883-1956)	vegyész
Zsirai Miklós	(1892-1955)	nyelvész

A második világháború után:

Bárczi Géza	(1894-1975)	nyelvész
Csűrös Zoltán	(1901-1979)	vegyész
Fonó Albert	(1881-1972)	gépész- és villamosmérnök
Freud Mihály	(1889-1984)	vegyész
Geleji Sándor	(1898-1967)	kohómérnök
Gillemot László	(1912-1977)	gépészmérnök
Gombás Pál	(1909-1971)	fizikus
Hajós György	(1912-1972)	matematikus
Haynal Imre	(1892-1979)	orvos
Heller László	(1907-1980)	gépészmérnök
Kalmár László	(1905-1976)	matematikus
Korach Mór	(1888-1975)	vegyész

Lukács György	(1885-1971)	filozófus
Pais Dezső	(1886-1973)	nyelvész
Pattantyús-Á. Géza	(1885-1956)	gépészmérnök
Szalay Sándor	(1909-1987)	atomfizikus
Szent-Györgyi Albert	(1893-1986)	biokémikus
Tárczy-Hornoch Antal	(1900-1986)	geodéta
Vadász Elemér	(1885-1970)	geológus
Vendl Aladár	(1886-1971)	geológus
Verebély László	(1883-1959)	villamosmérnök
Verő József	(1904-1985)	kohómérnök

Az MTA a két világháború között

Az 1923. évi 1.§-a kimondta, hogy az Országgyűlés "a nemzet jövőjébe vetett tántorithatatlan hitéről és életerejéről azzal is tanúságot tesz, hogy a magyar tudományos munka folytonosságát mostoha helyzetében is biztosítja. Ennek előmozdítására a magyar tudományosság legfőbb szervének, az MTA-nak évi 12 millió korona rendes segélyt biztosít az állammal szemben való elszámolás kötelezettsége nélkül." Ezt a támogatást az évek során, az akkori inflációnak megfelelően többször is növelték, a pengőre áttéréskor újra rögzítették. A magyar lexikonok ezt az időszakot az MTA konzervatív éveinek minősítik. De - amint az előző névsorból látható - az MTA-nak ekkor is voltak világhírű tagjai, akiknek azonban az irányításban nem volt meghatározó hatásuk.

Az 1945 utáni átmeneti évek

1945-49 között az MTA néhány tagja létrehozta az ún. Természettudományi Akadémiát Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas elnökletével. Ugyanakkor létrehozták a Magyar Tudományos Tanácsot a hazai tudományos élet átfogó irányítására. Ez a tanács készítette elő az 1949. évi 27. törvényt, amely a további évtizedekre szabályozta az MTA működését. Az említett Természettudományi Akadémia és a Magyar Tudományos Tanács beolvadt a gyökeresen átalakított MTA-ba.

1949-től az új alapszabályzat 1990. évi elfogadásig

Az 1949. évi 27. törvény szerint az MTA olyan központot jelentett, amely az elméleti és alkalmazott tudományok fejlesztésével, művelésük tervszerű irányításával képes az ország összes tudományos erőit a szocialista társadalom építésének szolgálatába állítani. Először hat, majd tíz osztályra (kb. 1957-től) tagozódott:

Hat osztály	Tíz osztály
- Nyelv- és irodalom	- Nyelv- és irodalom
- Társadalmi-történeti	- Társadalmi-történeti
- Matematikai és fizikai	- Matematikai és fizikai
- Agrár-	- Agrár-
- Biológiai és orvosi	- Orvosi
- Műszaki	- Műszaki
	- Kémiai
	- Biológiai
	- Gazdasági és jogi
	- Föld-

tudományok osztályaira.

De megalakultak ill. folytatódtak az akadémiai kutató intézetek, központok, laboratóriumok 1949-től, továbbá az MTA mellé rendelt Tudományos Minősítő Bizottság (TMB) 1952-től.

Az MTA kutatóhálózata

Állam- és jogtudományi Intézet	(1949)
Állatorvostudományi Kutatóintézet	(1949)
Atommagkutató Intézet	(1954)
Balatoni Limnológiai Kutatóintézet	(1927)
Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium	(1959)
Csillagászati Kutatóintézet	(1899)
Filozófiai Intézet	(1957)
Földrajztudományi Kutatóintézet	(1951)

Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet	(1972)
Ipargazdasági Kutatóintézet	(1960)
Izotóp Intézet	(1959)
Kis. Orvostudományi Kutatóintézet	(1952)
Közgazdaságtudományi Intézet	(1954)
Központi Fizikai Kutatóintézet	(1950)
Központi Kémiai Kutatóintézet	(1952)
Matematikai Kutatóintézet	(1950)
Mezőgazdasági Kutatóintézet	(1949)
Műszaki Fizikai Kutatóintézet	(1959)
Műszaki Kémiai Kutatóintézet	(1960)
Művészettörténeti Kutatócsoport	(1969)
Néprajzi Kutatócsoport	(1967)
Növényvédelmi Kutatóintézet	(1932)
Nyelvtudományi Intézet	(1949)
Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet	(1952)
Pszichológiai Intézet	(1902)
Régészeti Intézet	(1958)
Regionális Kutató Központ	(1984)
Számítástechnikai és Automatikai Kutatóint.	(1973)
Szegedi Biológiai Központ	(1971)
Szociológiai Kutatóintézet	(1963)
Történettudományi Intézet	(1949)
Világgazdasági Kutatóintézet	(1973)
Zenetudományi Intézet	(1961)

Az MTA-tagságból néhány visszaminősített vagy kizárt
személyiség 1949-ben

Áprily Lajos	(1887-1967)	költő
Baranyai Lipót	(1894-1970)	közgazda
Békésy György	(1899-1972)	biofizikus
Cholnoky Jenő	(1870-1950)	földrajztudós
Cotel Ernő	(1879-1954)	kohómérnök

Eckhardt Sándor	(1890-1969)	irodalomtörténész
Gerevich Tibor	(1882-1954)	művészettörténész
Heller Farkas	(1877-1955)	közgazda
Illyés Gyula	(1902-1983)	író, költő
Jendrassik György	(1898-1954)	gépészmérnök
Kornis Gyula	(1885-1958)	filozófus
Márai Sándor	(1900-1989)	író
Papp Simon	(1886-1970)	geológus
Pattantyús-Á. Géza	(1885-1956)	gépészmérnök
Pátzay Pál	(1896-1979)	szobrász
Romwalter Alfréd	(1890-1954)	vegyész
Rybár István	(1886-1971)	fizikus
Szent-Györgyi Albert	(1893-1986)	biokémikus
Tamási Áron	(1883-1959)	író
Zilahy Lajos	(1891-1974)	író

Az MTA 1989. évi közgyűlése 158 visszaminősített vagy kizárt tagot - zömében posztumusz - rehabilitált (köztük a felsoroltakat).

További érdekességek

MTA-tagok oklevél-szövegezései

1946: "Az 1827: XI. törvénycikk 1.§-a alapján felállított és a magyar király különös pártfogása alatt álló, a tudomány művelésére és terjesztésére s egyszersmind a magyar nyelv emelésére alapított MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA urat az 1945. évi május 30-án levelező tagjául választotta és ennek bizonyítékául ez oklevelet kiállította".

1953: "A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE -át, akit az Akadémia ... közgyűlése a tudományok terén kifejtett munkássága elismeréséül levelező taggá választott, akadémiai jogainak gyakorlatába helyezni és akadémiai címének nyilvános viseletére feljogosítja."

1990: "A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ... közgyűlése megállapítja, hogy, akit a terén kifejtett munkássága elismerésül levelező taggá választott, az akadémiai tagsából eredő jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik."

Az MTA területi bizottságai

Az MTA 1961-79 között kialakította regionális bizottságait. Magyarországon 19 megyéből 18 tartozik a következő öt területi bizottság valamelyikébe:

- a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Kelet-Magyarországra (1976-)
- a Miskolci Akadémiai Bizottság (MAB) Észak-Magyarországra (1979-)
- a Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) Dél-Dunántúlra (1969-)
- a Szegedi Akadémiai Bizottság (SZAB) Dél-Magyarországra (1961)
- a Veszprémi Akadémiai Bizottság (VEAB) Észak-Dunántúlra (1972-)

kiterjesztett hatásterülettel rendelkezik. Pest megye - Budapest közelsége miatt - nem tartozik területi bizottsághoz.

A területi bizottságok célja: adott régió tudományos tevékenységének ösztönzése, támogatása, koordinálása és tervezése. Munkásságát szak- és munkabizottságokkal gyakorolja. Pl. a MAB-nak 12 szak- és csaknem 50 munkabizottsága van, és kb. ezer az aktivistája (akik tehát a MAB-ban, szak- vagy munkabizottságban tagok).

Az Akadémia Kiadó

1827-es évszám látható a mai "Akadémiai Kiadó és Nyomda Vállalat" levélpapírján. A már felsorolt kiadói eredmények mellett ma a "Magyar Tudomány", az "Akadémiai Értesítő", az "Almanach", az "Akadémiai Hírek" tájékoztat leginkább az MTA szervezetéről, fontosabb eseményeiről. A tudományos eredményeket az Actá-k tartalmazzák valamelyik világnyelven. Átfogóbb tudományos kutatási eredményeket magyar- vagy világnyelvű könyvekben jelentet meg az Akadémia Kiadó.

Az MTA könyvtára

1826 óta létezik mint nyilvános tudományos könyvtár. Alapját az MTA első elnöke teremtetette meg 30 ezer kötettel. 1865-1990 között az MTA-székházban, 1990 óta a megvásárolt szomszédépületben működik. Gyűjtőköre: irodalomtudomány, nyelvészet, ókortörténet, klasszika-filológia, orientalisztika, természettudomány, kutatás-szervezés stb. Hagyatékokkal, vásárlásokkal állománya 1,6 millió darab.

Az MTA elismerései

- Aranyérem (évenként)
- Akadémiai Díj (évenként)
- Egyes osztályok külön díjai

A 20-as években az MTA-nak kb. 40 pályaalapítványa volt kb. 1945-ig.

Az MTA jelene

1949 óta az MTA jogi szabályozása lényegében változatlan. Jogforrási szintje csökkent (Országgyűlés helyett Elnöki Tanács). Pedig az MTA története bizonyítja: léte, helye, jogállása, szerepe a társadalmi, állami berendezésekben törvényhozási tárgy, amelyről az Országgyűlés rendelkezhet. Ezért fogadtott el az MTA 1990. évi közgyűlése új alapszabályzatot és új testületi működési szabályzatot, majd összeállította az MTA új törvényjavaslatát és indokolását, mert a régi a módosulásokkal is ma már alkalmatlan a működéshez. A javaslat tartalomjegyzéke a következő:

- Az MTA jogállásáról
- Feladatairól
- Vagyonáról és gazdálkodásáról
- Tagjairól, köztestületi szerveiről és tisztségviselőiről
- Kutatóintézetekéről
- A tudományos kutatást kiszolgáló intézményeiről
- Zárórendelkezések

Az új törvénytervezet kimondja, hogy az "MTA-t a nemzet a magyar nyelv ápolására, a tudomány szolgálatára, az emberi haladás előmozdítására hozta létre." Majd így folytatódik: "A jelen és kiváltképpen a jövő formálásában a tudomány egyre fontosabb szerephez jut. Ezért jogos társadalmi igény és politikai követelmény, hogy a magyar tudományosság nagymúltú nemzeti intézményének működési és tevékenységi szabadsága - önkormányzati jogainak törvényi megerősítésével - kiszélesedjék, hatóterülete és befolyásoló szerepe növekedjék, belső életének demokratizmusa erősödjék."

A 200 éve született Széchenyi István

1825-ben nemcsak a kezdő lökést adta meg a Magyar Tudományos Akadémia létesítéséhez, hanem 1848-ig - mint másodelnök - részt vett az alapszabályok kidolgozásában, felszólalt a közgyűléseken. Három ilyenről tudunk:

- 1842. november 27-én
- 1844. január 15-én
- 1846. december 20-án

elhangzott beszédeiről. Ugyanakkor döblingi éveiben is adott az MTA-nak anyagi segítséget.

1858. november 6-án levelet írt az MTA-nak, amelyben tiltakozott az alapszabályoknak a kormány által követelt megváltoztatása ellen, kilátásba helyezve anyagi támogatásának megvonását. Ez a levél - kézírásos másolatban - elterjedt egész Magyarországon.

Széchenyi Istvánra emlékezve, és az új akadémiai törvény országgyűlési tárgyalására gondolva, az Ő szavai illenek az MTA-ról szóló összefoglalás végére:

"Nem elég mai időkben törvényeket írni, de azok iránt szimpátiát is kell gerjeszteni!"

V.

A MAB FONTOSABB ADATAI 1991-BEN

1991. január 3. Tóth Pálné megkezdte munkáját a MAB új szervező titkáráként a nyugalomba vonuló Takács Ernőné munkakörében.

1991. január 4. Meglátogatta a MAB-ot Prof. Rondinelli (USA), akit Terplán Zénó MAB-elnök és Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára tájékoztatott a MAB munkájáról.

1991. január 8. A MAB-székházban méltatták a 70 éves Szilas A. Pál ny. egyetemi tanárt. A MAB nevében Terplán Zénó MAB-elnök emlékezett meg Szilas professzor kiemelkedő szerepéről a MAB megalakulásában mint MAB-tagnak és mint a MAB Bányászati Szakbizottságának két cikluson át volt elnökéről.

1991. január 29. Az MTA Elnökségének ülésén - amely megtárgyalta a területi bizottságok, az akadémiai bizottságok és az osztályok együttműködésének lehetőségeit - a MAB részéről Terplán Zénó elnök is felszólalt.

1991. február 21. A MAB-székház földszinti ablakaira felkerült Gulácsy-Horváth Zsolt ablakrács-műve Észak-Magyarország érdekesebb régi címereivel. A miskolci "Déli Hírlap" március 23-i számában B.Balsai Jolán kifogásokat emelt a címerek megválasztását és kivitelét illetően. A MAB-elnökének kérésére Vajay Szabolcs professzor, mint a nemzetközi Heraldikai Akadémiának tanácstagja és a Genealogiai és Heraldikai Társaságok Nemzetközi Szövetségének tb. elnöke adott megnyugtató szakvéleményt április 29-i keltezéssel. Ezek kivonatai a Közlemények más helyén olvashatók.

1991. március 11. Terplán Zénó MAB-elnök elküldte Kosáry Domokos MTA elnöknek a MAB 1990. évről szóló beszámolóját.

1991. március 12. A MAB megtartotta a MAB-székházban **25. kibővített ülését** Terplán Zénó MAB-elnök vezetésével. Az ülésen először a MAB eddigi történetének rövid összefoglalását hallgatták meg a résztvevők, majd Kosáry Domokos akadémikus, az MTA elnöke folytatott kötetlen beszélgetést a Magyar Tudományos Akadémia jelenéről és jövőjéről. Az ülés lefolyása a Közlemények más helyén részletesen olvasható. Az ülésről egyébként előzetes hírt közölt a "Mai Nap" aznapi száma, beszámolt a TV aznapi, esti híradója, részletesen tudósított a "Magyar Nemzet", az "Észak-Magyarország", a "Heves megyei Hírlap" és a miskolci "Déli Hírlap" másnapi száma.

1991. március 14. A Miskolc Város Önkormányzata ünnepi közgyűlésén a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. március 14. Seki Eiji, Japán budapesti nagykövete, miskolci látogatása során a MAB-székházban tartott sajtófogadást. Előző nap a miskolc-lillafüredi Palotaszállóban tartott fogadáson a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte. A sajtófogadás előtt a MAB-elnök részletesen tájékoztatta a nagykövetet a MAB szerepéről és munkásságáról. Az eseményről előzetes hírt közölt az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" március 13-i száma, majd a gazdag program lefolyásáról részletesen beszámolt mindkét napilap március 14-i illetve március 18-i száma.

1991. március 22. Terplán Zénó MAB-elnököt a leobeni Montanuniversitát tiszteletbeli doktorrá avatta. Ezzel kapcsolatban részletes méltatás jelent meg az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" aznapi számában, továbbá a "Miskolci Egyetem" április 25-i számában.

1991. április 23. A MAB társrendezője volt a Miskolc-Tapolcán sorra került "International Conference on Solidification and Microgravity - Miskolc" tárgyú tudományos ülésnek, amelyet Kovács Ferenc MAB-tag, az ME rektora, Terplán Zénó MAB-elnök, Almár Iván MAT-elnök és Baj Attila, az Interkosmosz Magyar Tanácsának titkára köszöntött.

1991. április 30. A MAB munkatársai búcsúztatták Takács Ernőnét, aki 12 éven át látta el a MAB szervező titkári munkakörét. A mindenki által aláírt köszöntő levelet Terplán Zénó MAB-elnök vezette be és olvasta föl. A baráti találkozón jelen volt Takács Ernő, a MAB Bányászati Szakbizottságának tagja és Gerencsér Emilné, az MTA TTT főtanácsosa.

1991. május 2. A MAB részéről Terplán Zénó elnök is köszöntötte a 75. születésnapját ünneplő Zambó János előző elnököt, akadémikus professzort, a MAB Bányászati Szakbizottsága és az ME Bányamérnöki Kara "Tudományos kutatás a bányászat szolgálatában" tárgyú tudományos ülésének keretében.

1991. május 6-10. Az MTA 151. közgyűlésére megjelent beszámoló anyagban olvasható volt a MAB 1990. évi működésének összefoglalása. A közgyűlésen jelen volt Terplán Zénó MAB-elnök, Bócsa Iván MAB-alelnök, Czibere Tibor, Kovács Ferenc, Páczelt István, Tarján Gusztáv MAB-tag.

1991. május 8. Az MTA közgyűlése során a Műszaki Tudományok Osztálya "Széchenyi-emlékülésén" Terplán Zénó MAB-elnök is előadást tartott "Széchenyi István szerepe a hazai gépipar megalapozásában" címen, amely a "Magyar Tudomány" 1991.évi 8. számában illetve a "Gabonaipar" 1991. évi 1. számában jelent meg. Az osztályülésről hírt közölt a "Magyar Nemzet" másnapi száma.

1991. május 28-án a "Heves-megyei Népújság", május 29-én a miskolci "Déli Hírlap", május 31-én az "Észak-Magyarország", június 3-án a "Miskolci Egyetem" közzé tette a MAB ezévi pályázatait.

1991. május 30. A május 25-én 70. életévét betöltött Terplán Zénó MAB-elnököt többen üdvözltek (köztük Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára) a MAB Gépészeti Szakbizottsága és Gépszerkezettani Munkabizottsága által rendezett "Géptervezők 8. Országos Szemináriumán" a MAB-székházban.

1991. június 4. Az író-olvasó találkozóra a MAB-székházba érkezett Konrád György írónak, a nemzetközi PEN Club elnökének a MAB munkásságát Terplán Zénó MAB-elnök ismertette.

1991. június 8. Váratlanul elhunyt Szilas A. Pál (1921-1991) okl. bányamérnök, ny. egyetemi tanár, volt MAB-tag, és a MAB Bányászati Szakbizottságának volt elnöke, a műszaki tudományok doktora.

1991. június 12. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának 27. ülésére érkezett Simai Mihály akademikust, a Világ-gazdasági Kutató Intézet igazgatóját a MAB-székházban Terplán Zénó MAB-elnök tájékoztatta a MAB tevékenységéről.

1991. június 13-14. A MAB Kohászati Szakbizottsága társrendezője volt a MAB-székházban sorra került "Kohászati kutató-sok helyzete" tárgyú rendezvénynek, amelyet Terplán Zénó MAB-elnök nyitott meg, és amelyen 22 előadás hangzott el.

1991. június 21. A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának Regionálisfejlesztési Munkabizottsága társrendezésében a MAB-székházban került sor Prof. P.L.Knox (USA) "Nyugtalan városi tájkép" c. előadására, amelyen jelen volt Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára.

1991. június 25. Az MTA Elnökségének ülésén - amely megtárgyalta a területi bizottságok előterjesztett szervezeti szabályzatait, továbbá az MTA és az OÖT együttműködéséből a területi bizottságokra háruló feladatokat - a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. július 4. A MAB vezetői (Terplán Zénó elnök, Nagy Aladár tudományos titkár, Tóth Pálné szervező titkár) az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán tárgyalta a Társadalomtudományi Szakbizottság egri munkabizottsági elnökeivel (Balázs Sándorral, Budai Lászlóval, Nagy Józseffel), továbbá Nagy Andor volt munkabizottsági elnökkel, Szücs László volt MAB-alelnökkel a szakbizottság jövőjéről. Az ülés egy részén jelen volt házigazdaként Orbán Sándor főigazgató, a MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának tagja, azon belül a Biológiai Munkabizottság elnöke.

1991. augusztus 17. A MAB akadémikusai közül II. János Pál pápa találkozóján a magyar tudományos és kulturális élet képviselőivel Budapesten, az MTA kongresszusi termében jelen volt Kovács Ferenc, Tarján Gusztáv és Terplán Zénó.

1991. augusztus 19. Gyulai Gábornak, Borsod-Abaúj-Zemplén ill. Heves megye köztársasági megbízottjának, államtitkárnak az Alkotmány ünnepe alkalmával a miskolci Városháza dísztermében megrendezett fogadásán a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. szeptember 5. Megkezdődött a MAB-ot támogató Tudományos Alapítvány létrehozásáért az a tárgyalás-sorozat, amelyet Terplán Zénó MAB-elnök és Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára folytatott egyedül vagy kettesben Borsod-Abaúj-Zemplén megye Önkormányzatának elnökével: Szabó Györggyel és Miskolc polgármesterével: Csoba Tamással (szeptember 5); Salgótarjánban Nógrád megye Önkormányzatának elnökével: Korill Ferencsel (szeptember 16); Egerben, Heves megye Önkormányzatának elnökhelyettesével: Molnár Miklósnéval (szeptember 17); Eger polgármesterével: Ringelhann Györggyel (szeptember 24); Salgótarján polgármesterével: Tolmácsi Ferencsel (október 4).

1991. szeptember 7. A MAB elnöke, Terplán Zénó mondta az emlékbeszédet a 100 éve született, volt ME-professzor: Pantantyús-Á. Imre (1891-1956) emlékére rendezett kiállításon az ME Központi Könyvtárának Selmeci Műemlékkönyvtárában.

1991. szeptember 10. Az OÖT-értekezleten a MAB-ot Terplán Zénó elnök képviselte.

1991. október 10. Az OÖT és az MTA megállapodása alapján a MAB ad hoc bizottságai 30 északmagyarországi ösztöndíjas pályázót hallgattak meg az ME-n ill. a MAB-székházban. Az elnöki teendőket mindegyik bizottságban Terplán Zénó látta el. A bizottságokban következők vettek részt: Berecz Endre, Farkas Ákos, Kozák Imre, Kovács Ágoston, Láng Eszter, Nagy Aladár, Réti Almée, Révész Gábor, Takács Ernő (legtöbbjük tagja a MAB-nak, vagy a MAB szak- ill. munkabizottságainak). A meghallgatások szept. 17. és okt. 10. között zajlottak le.

1991. október 15-16. Veszprémben, a VEAB-székházban került sor az MTA területi bizottságai elnökeinek és tudományos titkárainak soron következő tanácskozására, a házigazda: Salánki János VEAB-elnök vezetésével. A napirendi pontokhoz (amelyeket a meghívottak egy-egy tagja készített elő) a következők szóltak hozzá: Berényi Dénes MTA-alelnök, a DAB részéről Szabó Gábor elnök és Borsos János tudományos titkár, a MAB részéről Terplán Zénó elnök és Nagy Aladár tudományos titkár, a PAB részéről Flerkó Béla elnök és Czeglédi Béla tudományos titkár, a VEAB részéről Salánki János elnök és Hlavay József tudományos titkár, továbbá Gerencsér Emilné főtanácsos az MTA TTT részéről. A tanácskozáson szó volt a régióbeli kapcsolatokról az önkormányzatokkal, a kutatóintézetekkel és felsőoktatási intézetekkel, az intézeteken kívüli tud. minősítettekről, a szak- és munkabizottságok koordinálásáról, a klubéletről, az alapítványokról-pályázatokról, az ÖÖT-pályázatok elbírálásának első tapasztalatairól, a területi bizottságoknak a posztgraduális képzésbeli és a tudományos fokozatok megszerzésében vállalt szerepéről, a kutatásfinanszírozásról.

1991. október 30. A MAB megtartotta a MAB-székházban 26. kibővített ülését Terplán Zénó MAB-elnök vezetésével. A díszteremben Kosáry Domokos akadémikus, az MTA elnöke mondott a 200 éve született Széchenyi Istvánról (1791-1860), az MTA alapítójáról, majd másodelnökről emlékbeszédet. Ezt követően felavatta és megkoszorúzta a Széchenyi-bronzszobrot (Gulácsy-Horváth Zsolt művét) a MAB-székház földszinti előterében. Az ülés lefolyása a Közlemények más helyén olvasható. Az eseményről beszámolt a "Magyar Nemzet", az "Észak-Magyarország", a miskolci "Déli Hírlap" másnapi száma, továbbá az aznapi TV-híradó, Miskolc Város TV-jének november 2-i adása.

1991. november 21. A MAB tagjai az okt. 30-i ülésen előterjesztett három változat közül levélben a következő változtatás mellett döntöttek: az 1980 óta működött Társadalomtudományi Szakbizottság helyett a következő három szakbizottságot hozza létre 1992 elejétől:

- Filozófiai, neveléstudományi, politológiai és szociológiai Szakbizottságot Hársing László vezetésével;

- Nyelv- és irodalomtudományi Szakbizottságot Budai László vezetésével;
- Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottságot Szabadsfalvi József vezetésével.

Vagyis a MAB szakbizottságainak száma 10-ről 12-re változott. Hársing László és Szabadsfalvi József már 1989 óta MAB-tag. Új tag 1992-től Budai László, aki egyébként 1979-89 között már MAB-tag volt. A MAB 26-os létszáma azonban ezzel nem változott mert Farkas Márton MAB-tag elköltözött Észak-Magyarországról, és lemondott tagságáról. A Társadalomtudományi Szakbizottság munkabizottságai értelemszerűen működnek tovább az elnevezésüknek megfelelő szakbizottság keretében. Minderről a Közlemények más helyén (a MAB október 30-i üléséről készült feljegyzésben) is olvasható.

1991. november 26. Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára, Szintay István MAB-tag, a Közgazdaságtudományi Szakbizottság elnöke és Czabán János szakbizottsági tag a PAB-székházban tapasztalatcserén vett részt.

1991. december 2-3. Az MTA rendkívüli közgyűlésén jelen volt Terplán Zénó MAB-elnök, Bócsa Iván MAB-alelnök, Czibere Tibor, Kovács Ferenc, Páczelt István, Tarján Gusztáv MAB-tag és Farkas Ottó, a MAB Kohászati Szakbizottságának tagja, a Metallurgiai Munkabizottság elnöke.

1991. december 11. Ülést tartott a MAB szűkebb vezetősége, amelyen - a felkért szakbizottsági bíráló bizottságok véleménye alapján - döntés született a MAB 1991. évi pályaműveiről (1. a Közlemények más helyén az erről szóló beszámolót). A jutalmazottakról hírt közölt az "Észak-Magyarország" december 21-i és a miskolci "Déli Hírlap" december 28-i száma.

1991. december 12. A MAB Mezőgazdasági Szakbizottsága Kompolton tudományos ülést rendezett.

1991. december 14. A VEAB 19. Közgyűlésén a MAB részéről Terplán Zénó elnök vett részt.

1991. december 30. Megjelent a MAB Közlemények 11. száma 137 oldalnyi terjedelemben.

A MAB MUNKATERVE 1992-BEN

A MAB - a szakbizottságok illetve a klubtanács tervei-
ben foglaltakon túl - a következőket tervezi:

1. Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves illetve Nógrád megye politikai, állami, közigazgatási, társadalmi szervezeteivel való folyamatos kapcsolattartás.
2. A három megye MTESZ, TIT vagy más szakmai szervezeteinek vezetőivel együttműködési megállapodások kötése vagy felújítása.
3. A többi területi bizottságokkal (elsősorban a szomszédos DAB-bal) együttműködési szerződés kötése illetve a régebbi megerősítése.
4. Pályázati témák gyűjtése, meghirdetése, a beérkező pályaművek elbírálása, a jutalmak kiosztása a szakbizottságok közreműködésével.
5. A MAB-székház színvonalas működtetése.
6. A MAB Közleményei 12. számának összeállítása és kiadása.

A MAB ülései 1992-ben:

27. 1992. március A MAB-székházban félidős beszámoló és a további teendők megbeszélése.
28. 1992. őszén Balassagyarmaton megemlékezés az 1993. január 21-én 170 éve született Madách Imréről (1823-1864), az MTA tagjáról.

VI.

A MAB SZAKBIZOTTSÁGAINAK FONTOSABB ADATAI

1991-BEN,

MUNKATARVEIK 1992-RE

A MAB ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK

ADATAI 1991-BEN

1991. február 27 és március 6. A szakbizottság 7. és 8. ülésén Észak-Magyarország tudományos fokozattal rendelkező jogászai a szakbizottság jövőjéről beszélgettek az ME-n Horváth Tibor szakbizottsági elnök vezetésével. Mindkét ülésen részt vett Terplán Zénó MAB-elnök. Megállapodtak a jelenlevők a szakbizottság és két munkabizottság munkájának folytatásáról. A szakbizottság új titkárának Stipta Istvánt választották meg.

1991. március 25. A Polgári eljárásjogi tudományos Munkabizottság a MAB-székházban megtartotta 13. ülését Novák István munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Cserba Lajos munkabizottsági titkár "Az igazságszolgáltatás reformja" címen.

1991. április 8. A Polgári eljárásjogi tudományos Munkabizottság az ME-n tudományos ülést rendezett, amelyen Prof. C. La More Banzi /Pármái Egyetem/ tartott előadást "A végrehajtási jog alapkérdései az olasz jogban" címen.

1991. október 16. Az Államtudományi Munkabizottság a MAB-székházban megtartotta 8. ülését Páricsi Viktor munkabizottsági titkár vezetésével, amelyen Holló András munkabizottsági tag, az Alkotmánybíróság főtitkára mondott bevezető szavakat, majd vitaindító beszédet Sári János /ELTE/ az állami szervezetekről és a jogalkotásról. Véleményt nyilvánított a vendégek részéről Ádám Antal, Schmidt Péter, Kukorelli István. Az eseményről részletesen beszámolt az "Észak-Magyarország" másnapi száma.

1991. október 28. A Polgári eljárásjogi tudományos Munkabizottság 14. ülésén a MAB-székházban Prof. W. Lindacher /Trier/ tartott előadást "Alkotmányossági panasz a polgári ügyekben" címen. Az ülést Novák István munkabizottsági elnök vezette le.

1991. november 20. "A felsőoktatás finanszírozásának problémái" címmel tudományos ülést rendezett az ME-n az Államtudományi Munkabizottság.

1991. december 2. "Az önkormányzatok gazdasági alapjai" címmel tudományos ülést rendezett a MAB-székházban az Államtudományi Munkabizottság.

A MAB BÁNYÁSZATI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. január 8. A szakbizottság kezdeményezője volt a 70 éves Szilas A. Pál ny. egyetemi tanár, volt szakbizottsági elnök széleskörű méltatásáról tudományos ülés keretében. A tudományos ülést Tarján Iván szakbizottsági elnök nyitotta meg és vezette le. Mating Béla tszv. egyetemi docens Szilas professzort méltató beszéde után 20-an szólaltak fel és gratuláltak a jubilálónak /többek között Terplán Zénó MAB-elnök/. A tudományos ülés keretében Németh Géza, Szurmai Tibor, Takács Gábor és Szabó György előadása hangzott el. A méltató beszéd a "Miskolci Egyetem" január 14-i számában jelent meg.

1991. január 8. A Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság ezen a napon tekintette magát újjáalakultnak, tekintve, hogy megérkeztek Mating Béla munkabizottsági elnök körlevelére a válaszok a munkabizottságban való közreműködés vállalásáról.

1991. január 11. A Bányászati számítástechnikai Munkabizottság megtartotta 7. /újjáalakuló/ ülését a MAB-székházban Takács Gábor munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. január 23. A szakbizottság megtartotta 20. ülését, Tarján Iván szakbizottsági elnök vezetésével, az ME tanácstermében, amelyen a munkabizottságok vezetői számoltak be az előzőévbéli működésükről. Az ülésen részt vett Terplán Zénó MAB-elnök.

1991. február 12. Patvaros József a szakbizottság Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottságnak elnöke, a szakbizottság tagja Budapesten, a MTA-székházban sikeresen megvédte a "Bányászati technológiai rendszerek szintézise" c. doktori értekezését, amely alapján őt a TMB a műszaki tudományok doktorává nyilvánította.

1991. április 8. A Külszíni szénbányászati Munkabizottság megtartotta 2. ülését a MAB-székházban Mating Béla munkabizottsági elnök vezetésével. Bakonyi Árpád tartott előadást "Észak-Magyarország környezetvédelmi problémái" címen.

1991. május 2-3. A szakbizottság is részt vállalt az ME Bányamérnöki Kara által rendezett "Tudományos kutatás a bányászat szolgálatában" tárgyú tudományos ülésen, amelyen számosan köszöntötték a 75 éves Zambó János akadémikus professzort, a MAB volt elnökét /1979-90/, az ME volt rektorát /1961-72/, az ME Bányamérnöki Karának volt dékánját /1955-59/, az ME Bányaműveléstani Tanszékének volt vezetőjét /1953-84/. A tudományos ülésen 18 előadás hangzott el /közük három külföldi társtanszék professzorai részéről/. Zambó János 75. születésnapjáról a "Miskolci Egyetem" május 6-i száma emlékezett meg részletesen.

1991. május 21. A Geo-Munkabizottság az ME-n tudományos ülést rendezett, amelyen Somfai Attila munkabizottsági elnök tartott bevezető előadást "A Földtani Intézet kutatási tevékenysége az 1985-90-es években" címen. Ezt követően 17 előadás hangzott el.

1991. május 30. A Külszíni szénbányászati Munkabizottság az ME-n tudományos ülést rendezett, amelyen az elmúlt öt esztendő tudományos kutatási eredményekről számoltak be az ME Bányagéptani Tanszékének munkatársai. Bevezető előadást tartott Debreczeni Elemér munkabizottsági elnök "A Bányagéptani Tanszék kutatási tevékenységének áttekintése" címen. Ez volt a munkabizottság 11. ülése.

1991. június 8. Váratlanul elhunyt Szilas A. Pál /1921-91/ okl. bányamérnök, ny. egyetemi tanár, a szakbizottságnak 1979-90 között elnöke, volt MAB-tag /1979-90/. Temetése június 17-én volt. Gyászbeszédet mondott Somosvári Zsolt dékán, szakbizottsági tag és Mating Béla, a Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság elnöke, tszv. egyetemi docens.

1991. június 11. A Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság társrendezője volt a MAB-székházban sorra került ankétnek, amelyen - a Környezetvédelmi Világnap keretében - 12 előadás hangzott el. Az eseményről részletesen beszámolt a miskolci "Déli Hírlap" másnapi száma.

1991. június 12. A Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság tagjai is részt vettek a MAB-székházban a Mérnöki Kamara Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Tagozatának taggyűlésén, amelyen Gavallér István és Lovretity Zsigmond tartott előadást. A munkabizottságnak ez volt a 3. ülése.

1991. június 28. A TMB a MAB-székházban rendezte meg Csete Jenő és Tihanyi László okl. bányamérnökök a "Gázszállító és -elosztó rendszerek számítógéppel segített tervezésének és üzemeltetésének módszertani kérdései" c. közösen írt, de eltérő tézisű kandidátusi értekezésének nyilvános védését. A Bíráló Bizottság tagja volt Palotás Árpád, a MAB Kohászati Szakbizottsága Képlékenyalakítási Munkabizottságnak tagja. A jelöltek mindketten elérték az elérhető pontszám 83,3 %-át, amely alapján elnyerték a műszaki tudományok kandidátusa fokozatot.

1991. szeptember 26. A miskolci "Déli Hírlap" előzetesen hírt közölt a szeptember 26-27-én sorra került "18. Országos Bányamentők Konferenciájáról", amelynek a Mélyművelésű szénbányászati Munkabizottság egyik társrendezője volt.

1991. október 9. A Bányászati számítástechnikai Munkabizottság megtartotta 8. ülését az ME Számítóközpontjában Takács Gábor munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. október 18. A Külszíni szénbányászati Munkabizottság megtartotta 12. ülését az ME-n Debreczeni Elemér munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. november 19. Az Érc-, ásványványászati és előkészítéstechnikai Munkabizottság a Hejőcsabai Cement Rt. tanácstermében "Korszerű cementipari, kőbányászati előkészítéstechnikai és környezetvédelem" tárgyú szakmai napot rendezett Tarján Iván szakbizottsági elnök vezetésével. Bevezető előadást Tarján Gusztáv akadémikus professzor tartott, amelyet további öt előadás követett. A szakmai nap üzemlátogatással zárult.

1991. december 2. A Mélyművelésű Munkabizottság megtartotta 14. ülését a BSZV székházban Patvaros József munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. december 5. A Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság megtartotta 4. ülését a MAB-székházban együtt a Vegyszereti Szakbizottság Környezetvédelmi Munkabizottságával és a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozatával.

1991. december 10. A Bányászati környezetvédelmi Munkabizottság megtartotta 5. ülését a MAB-székházban Mating Béla munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Stéfán Márton munkabizottsági tag "Észak-Magyarország ivó- és ipari vízellátottságának helyzete" és Kertész Géza "Az észak-magyarországi termőtalajok minősége, a minőségváltozás tendenciái" címen.

1991. december 21. A szakbizottság 21. ülését tartotta meg a MAB-székházban Tarján Iván szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen a jövő évi munkatervet beszélték meg.

A MAB ERDÉSZETI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991. szeptember 26-27. A Műszaki fejlesztési Munkabizottság társrendezője volt az egri Mátra-Nyugatbükki EFAG központjában sorra került tudományos ülésnek, amelyen három előadás hangzott el.

A MAB GÉPÉSZETI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. február 19. A szakbizottság megtartotta 27. ülését az ME-n Páczelt István szakbizottsági elnök vezetésével. Az ülésen jelen volt Terplán Zénó MAB-elnök. Az ülésen megbeszélték a szak- és munkabizottságok személyi összetételét, továbbá a munkatervet.

1991. április 10-12. Az Anyagtudományi és technológiai Munkabizottság az Oktaéder Tudományos Egyesülés, a Metalcontrol Vaskohászati Anyagvizsgáló Kft., a GTE Központi Anyagvizsgáló Szakosztálya és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezete, annak Anyagvizsgáló Szakosztálya együtt rendezte meg az OMKE Diósgyőri Szervezete, a METALCONTROL és a Csavar- és Húzottárú Rt. támogatásával a miskolc-lillafüredi Palotaszállóban a "4. Országos Törésmechanikai Szemináriumot", amelyet Terplán Zénó MAB-elnök üdvözlő szavai után Csoba Tamás, Miskolc polgármestere nyitott meg. Plenáris ülésen hangzott el Dutkó Lajos "A magyar vaskohászat perspektívája a piacgazdaság körülményei között" és Cselényi József "Az ME stratégiája a tudományos kutatás és a nemzetközi kapcsolatok területén" címén. Ezt követően 24 előadás következett, de a programon szerepelt még üzem- és múzeumlátogatás, kiállítás és barlang-séta.

1991. április 29. Páczelt István szakbizottsági elnök képviselte a MAB-ot azon a megbeszélésen, amelyet a MTESZ megyei elnöke, Valaska László rendezett a Kínai Népköztársaság Budapesti Nagykövetségének titkáraival a régió egészségi, energetikai, vállalati együttműködés lehetőségeiről.

1991. április 30. A Műszaki mechanikai Munkabizottság megtartotta alakuló ülését Szeidl György munkabizottsági elnök vezetésével az ME Mechanikai Tanszéken, amelyen tájékoztató hangzott el a tanszék software-fejlesztő munkájáról.

1991. május 8. A szakbizottság tagja, Terplán Zénó MAB-elnök is előadást tartott az MTA közgyűlése során, a Műszaki Tudományok Osztálya "Széchenyi-émlékülésen" Széchenyi István szerepe a hazai gépipar megalapozásában" címen.

1991. május 15. A Fizikai-matematikai Munkabizottság a TIT Bor-sod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetének Fizikai Szakosztályával és az ELFT megyei csoportjával együtt megrendezte az ME-n Marx György akadémikus "A földi légkör múltja, jövője" c. előadását.

1991. május 30-31. A szakbizottság és a Gépszerkezettani Munka-bizottság társrendezője volt a MAB-székházban sorra került "Gép-tervezők 8. Országos Szeminárium"-nak, amelynek elején Döbröczöni Ádám "Fogaskerek-bolygóművek iskola a Miskolci Egyetem Gépelemek Tanszékén" című előadásában méltatta a 70 éves Terplán Zénó aka-démikus professzort, a MAB elnökét, az ME volt rektorhelyettesét /1952-60/, az ME Gépészmérnöki Karának volt dékánját /1964-68/, az ME Gépelemek Tanszékének alapító volt vezetőjét /1949-88/. Ezt követően 20-an köszöntötték őt a különböző hazai intézmények és a külföldi társtanszékek részéről. A plenáris ülést Kozák Imre MAB-tag, a MAB-klubtanács elnöke vezette le. A plenáris ülés után csaknem 60 előadás hangzott el. Az eseményről részletesen tájé-koztatott illetve méltató cikkeket jelentetett meg az "Észak-Ma-gyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" május 31-i száma, továbbá a "Miskolci Egyetem" június 3-i száma.

1991. május 30. A Fizikai-matematikai Munkabizottság az ME-n részt vállalta a "2nd Debrecen-Uzhgorod-Miskolc Triangle Semina-rion Atomic Collision Processes" lebonyolításában, amelyet Cselé-nyi József ME-rektorhelyettes, szakbizottsági tag és Berényi Dé-nes akadémikus, MTA-alelnök nyitott meg, és amelyen Szótér László munkabizottsági elnök tartott előadást "Optical Excitation Function of the $5S - 5S$ Transition of Cadmium Measured with Improved Energy Resolution" /társrendező, illetve "Some Hypothetical on the Possibility of the Excitation of Sub-Threshold Electromagnetic Radiation /ESTER/ in Cadmium" címen.

1991. augusztus 28-30. A műszaki mechanikai Munkabizottság is részt vállalt az ME-n sorra került "6. Magyar Mechanikai

Konferencia" rendezésében, amelyet Kovács Ferenc MAB-tag, akadémikus professzor, az ME rektora üdvözölt, Kaliszky Sándor akadémikus professzor /BME/ nyitott meg, és Czibere Tibor MAB-tag, akadémikus professzor, a szakbizottság és a munkabizottság tagja tartott nyitó előadást "Sokfokozatú turbógépek forgórészének kritikus fordulatszám befolyásoló hidrodinamikai határok" címen. Ezt követően 5 szekcióban 116 előadás hangzott el.

1991. szeptember 4. Váratlanul elhunyt Fridrik László /1939-91/ okl. gépészmérnök, tszv. egyetemi docens /ME Gépgyártástechnológiai Tanszéke, a MAB Gépészeti Szakbizottsága Anyagtudományi és technológiai Munkabizottságának titkára, a műszaki tudomány kandidátusa. A budapesti Farkasréti temetőben szeptember 23-án Páczelt István MAB-tag, a szakbizottság elnöke, akadémikus professzor mondott búcsúszavakat.

1991. szeptember 5-6. Az Anyagmozgatási és logisztikai Munkabizottság a GTE-vel és az ME Szállítóberendezések Tanszékével együtt rendezte meg az ME-n a "Miskolci beszélgetések 91 az anyagáramlásról és a logisztikáról" tárgyú szakmai szemináriumot a LogMaS Kft., az ME, az OMFB, a Peregrinatio IV Alapítvány támogatásával. 27. előadás hangzott el.

1991. november 9. Elhunyt Bánhidi László /1944-91/ okl. bányagépész- és villamosmérnök, tszv. egyetemi docens /ME Automatikai Tanszéke/, a MAB Gépészeti Szakbizottsága Automatikai és informatikai Munkabizottságának titkára, a műszaki tudomány kandidátusa. A miskolci Szentpéteri kapui temetőben november 18-án Voith Márton MAB-tag, dékán mondott búcsúszavakat.

1991. december 11. A Műszaki mechanikai Munkabizottság megtartotta 2. ülését az ME Áramlás- és hőtechnikai gépek Tanszékén Kalmár László munkabizottsági titkár vezetésével, ahol a tanszék software-fejlesztő munkájáról hangzott el tájékoztató.

1991. december 11. A szakbizottságon belül alakult bíráló bizottság javaslatára az 1991-re meghirdetett MAB-pályázatok közül "A q-adik Farey-sorozat egymást követő tagjai előállíthatók" című dolgozatával Székely Tibor /Becskeháza/ részesült jutalomban.

A MAB KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. február 4. A szakbizottság 17. ülését tartotta meg a MAB-székházban Voith Márton szakbizottsági elnök vezetésével.

1991. március 28. Váratlanul elhunyt Kiss Ervin /1923-91/ okl. kohómérnök, ny. egyetemi tanár, a szakbizottságnak 1980 óta tagja, a műszaki tudomány kandidátusa. Temetése április 15-én volt. Gyászbeszédet mondott Voith Márton MAB-tag, a szakbizottság elnöke, tszv. egyetemi tanár, az ME Kohómérnöki Karának dékánja. Részt vett a temetésen Terplán Zénó MAB-elnök.

1991. április 23-25. Az Anyagtudományi Munkabizottság nagyrészt vállalt a Miskolc-Tapolcán megrendezett "International Conference on Solidification and Microgravity - Miskolc" tárgyú tudományos ülésszakon, amelyen az üdvözlő felszólalások után 52 előadás hangzott el, felerészben külföldi előadóktól. Részletes tudósítás jelent meg a "Magyar Nemzet" május 15-i számában. Évvégére megjelent Bárczy Pál munkabizottsági elnök szerkesztésében a konferencia anyaga "Solidafication and Microgravity" címen 334 oldalon.

1991. június 7. A Képlékenyalakítási Munkabizottság megtartotta 13. ülését a DIMAG Rt.-ben. A munkabizottság az elhunyt Kiss Ervin helyére Gulyás József eddigi munkabizottsági titkárt választotta elnökké. Ezután a DIMAG Rt. részéről Dutkó Lajos, az SKÜ részéről Babus Gyula tartott tájékoztató előadást.

1991. június 11. A szakbizottság 18. ülését tartotta meg a MAB-székházban Voith Márton szakbizottsági elnök vezetésével.

1991. június 13-14. A szakbizottság az OMBKE Vaskohászati, Fémkohászati, Öntészeti Szakosztályaival, az ME Kohómérnöki Karával, az MTA Metallurgiai Bizottságával a MAB-székházban megrendezte a "Kohászati kutatások helyzete" tárgyú tudományos ülést, amelyet Terplán Zénó MAB-elnök nyitott meg, és amelyen 22 előadás hangzott el. Közreműködött vitavezetőként Prohászka János akadémikus.

1991. június 21. A Metallurgiai Munkabizottság megtartotta 13. ülését az ME Vaskohászattani Tanszékén. Előadást tartott Farkas Ottó szakbizottsági elnök "A szénbefúvás feltételei és eredményei a nagyolvasztóban" és Sziklavári István szakbizottsági tag "A DIMAG Rt. metallurgiai fejlesztésével kapcsolatos elgondolások" címen.

1991. június 26. A TMB a MAB-székházban rendezte meg Tóth Lajos Attila szakbizottsági tag és a Metallurgiai Munkabizottság titkára "Szénhidrogénnel kombinált fuvószél hatásának komplex elemzése a fuvószél-paraméterek és az egyenletes nagyolvasztójárat összehangolása érdekében" című kandidátusi értekezésének nyilvános védését. Az egyik opponens Horváth Zoltán, a Metallurgiai Munkabizottság tagja, a Biráló Bizottság tagja Mikó József, az Anyagtudományi Munkabizottság tagja és Nándori Gyula, a Metallurgiai Munkabizottság tagja volt. A jelölt az elérhető pontszám 95 %-át szerezte meg és elnyerte a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot.

1991. június 26. A MAB-székházban nyújtotta át Horváth Zoltánnak, ny. egyetemi tanárnak, a műszaki tudomány doktorának, a Metallurgiai Munkabizottság tagjának az OMBKE tiszteletbeli tagságáról szóló oklevelet Tardy Pál, az OMBKE főtitkára.

1991. szeptember 7. A szakbizottság társrendezője volt annak az ME-n sorra került megemlékezés-sorozatnak, amelyen a 100 éve született Pattantyús-Á. Imre /1891-1956/ okl. kóhómérnökre, a soproni, majd miskolci egyetem volt főiskolai ill. egyetemi tanárára, mindkét helyen volt dékánjára, a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. volt műszaki igazgatójára, a győri Magyar Vagon- és Gépgyár Rt. volt vezetőjére emlékeztek volt tanártársai és hallgatói. Először az ME-beli bronzszobrát koszorúzta meg Voith Márton dékán, MAB-tag, a szakbizottság elnöke, majd az ME Központi Könyvtárának Selmei Műemlékkönyvtárában Kovács Ferenc rektor, MAB-tag nyitotta meg az emlékkiállítást és Terplán Zénó MAB-elnök mondott emlékbeszédet. Erre az alkalomra emlékkönyvet jelentetett meg az ME Egyetemtörténeti Bizottsága.

1991. november 22. A Képlékenyalakítási Munkabizottság megtartotta 14. ülését a TÜKI-ben Gulyás József munkabizottsági elnök vezetésével. A TÜKI tudományos kutatásairól számolt be Palotás Árád, Riba Dezső, Maczkó Márton és Kapros Tibor /mindannyian munkabizottsági tagok/. Az ülés Farkas Kornélt választotta meg munkabizottsági titkárnak.

1991. december 4. Az Anyagtudományi Munkabizottság megtartotta 15. ülését a MAB-székházban Bárczy Pál munkabizottsági elnök vezetésével, aki "Az anyagtudományi képzés helyzete, perspektívái a régió és a hazai lehetőségek figyelembevételével" c. előadást tartott. Ezt követően Kovács Károly munkabizottsági tag "A Miskolci Müanyaggyártó Egyesület szerepe a régió anyagtudományi kutatásaihoz kapcsolódó infrastruktúrájának fejlesztésében", továbbá Kocsisné Baán Mária munkabizottsági tag és Tóth László szakbizottsági tag "Az ASM és ASTH" c. előadása hangzott el.

1991. december 4. A Metallurgiai Munkabizottság megtartotta 14. ülését a MAB-székházban Farkas Ottó munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. december 17. A szakbizottság 19. ülését tartotta meg a MAB-székházban Voith Márton szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen "Az alapanyaggyártó kohászati üzemek helyzete" c. témát tárgyalták meg, majd előterjesztést fogadtak el a magyar kohómérnökképzés aktuális kérdéseiről.

1991. december 18. A szakbizottság ad hoc bizottsága /Károly Gyula szakbizottsági titkár, Lassán Pál, a kassai J. Ponyevác, Staberecz Sándor, Sulyok András, Szalma István, Szegedi József/ megvitatta a MAB-székházban "A nyersvas- és acélgyártás komplex költségvetéséből eredő tanulságok" c. anyagot.

A MAB KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. január 4. A szakbizottság rendezésében Prof. D.A. Rondinelli /The University of North Carolina, USA/ "A regionális fejlesztés decentralizációja piacgazdaságban" c. előadást tartott a MAB-székházban. Ez volt egyben a szakbizottság 25. ülése. A látogatásról beszámolt a "Népszava" és az "Észak-Magyarország" január 7-i száma.

1991. február 27-28. A szakbizottság és a Vállalatfejlesztési Munkabizottság részt vett az ME "Management 91" /microCAD/ rendezésében és lebonyolításában az ME-n. 14 előadás hangzott el, és február 28-án kerekasztal-beszélgetést vezetett Szintay István szakbizottsági elnök.

1991. március 13. A szakbizottság a MAB-székházban megrendezte Muzsly István /Leuveni Katolikus Egyetem/, "A társadalmi rendszer és gazdasági rend" című előadását Szintay István szakbizottsági elnök vezetésével. Az előadás előtt Terplán Zénó MAB-elnök, Szintay István szakbizottsági elnök és Fekete Iván szakbizottsági titkár ismertette a vendéggel a MAB ill. a szakbizottság munkásságát. Az eseményről előzetes hírt közölt az "Észak-Magyarország" március 11-i száma, és részletesen tudósított a március 14-i száma.

1991. április 20. Az "Észak-Magyarország"-ban Barta Imre szakbizottsági tag cikket írt "A megyei közgazdásznapok elé" címen.

1991. június 5. A Vállalkozásfejlesztési Munkabizottság megtartotta 23. ülését a MAB-székházban Tóthné Sikora Gizella munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Németh József "A privatizáció-előprivatizáció elméleti és gyakorlati kérdései" címen.

1991. június 12. A szakbizottság 26. kibővített ülését a MAB-székházban Szintay István szakbizottsági elnök vezette

le, amelyen Simai Mihály akadémikus mondott vitaindító beszédet "A 90-es évek világgazdasági folyamatai és a magyar változások" címen, és tartott szakmai konzultációt.

1991. június 21. A Regionális fejlesztési Munkabizottság és az MTA Regionális Kutatások Központja együtt rendezte meg a MAB-székházban a "Nyugtalan városi tájkép /Restless Urban Landscape/" c. előadást, amelyen részt vett Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára.

1991. október 1. A MAB-ot meglátogató H. Brunn elnököt és H. Bodilsen tanácsadót /PA Consulting Group, Koppenhága/ a szakbizottság részéről Szintay István elnök és Szakály Dezső, a Vállalatfejlesztési és -gazdálkodási Munkabizottság elnöke tájékoztatta a szak- és munkabizottság munkájáról.

1991. november 5. A Vállalatfejlesztési és -gazdálkodási Munkabizottság megtartotta 26. ülését a MAB-székházban Szakály Dezső munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen Prof. Ács János /Bécsi Műszaki Egyetem/ tartott előadást. "A válságkezelés és az innovációs management elméleti és gyakorlati kérdései" címen.

1991. november 26. Nagy Aladár, a MAB tudományos titkára, Szintay István szakbizottsági elnök és Czabán János szakbizottsági tag a PAB-székházban tapasztalatcsere megbeszélésen vettek részt. Vendéglátók voltak Czeglédi Béla, a PAB tudományos titkára, továbbá Hoóz István és Vörös József professzorok /JPTE/.

A MAB MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. március 29. A szakbizottság 27. ülését a GATE Kompolti Kutató Intézetében rendezték meg, amelyen Gaál Gyula tartott előadást "A földtulajdonlás és az agrárpolitika néhány időszerű kérdése" címen.

1991. június 4. A szakbizottság 28. ülését a DAB-székházban rendezték meg együtt a DAB Mezőgazdasági Szakbizottságával. Stefanovits Pál akadémikus, az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke tartott konzultációt az osztály és a területi akadémiai bizottságok kapcsolatáról.

1991. szeptember 10. Bócsa Iván szakbizottsági tag, MAB-elnök megtartotta székfoglalóját mint az MTA levelező tagja az MTA-székházban "Nemesítés a lucerna antinutritív anyagai ellen" címen. A tudományos előadást Stefanovits Pál, az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke vezette le.

1991. szeptember 17. A Növénytermesztési Munkabizottság megtartotta alakuló ülését a GATE Kompolti Kutató Intézetében Krisztián József munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Holló Sándor "Ellentmondások a kukorica foszfortrágyázásában, csermozzom barna erdőtalajon" címen. Ezt követően a kukorica-kísérletek bemutatása került sor.

1991. október 17. A szakbizottság 29. ülését tartotta meg a GATE Kompolti Kutató Intézetében Fehér Alajos szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen Tóth Tibor egyetemi tanár, az FM h. államtitkára tartott előadást "A kormány agrárpolitikájának és programjának alapvető kérdései" címen, majd válaszolt a jelenlévők kérdéseire. Az eseményről részletesen tudósított a Heves megyei "Hírlap" másnapján száma.

1991. december 11. A szakbizottságon belül alakult bíráló bizottság javaslatára az 1991-re meghirdetett MAB-pályázatok közül "A környezetkimélő tápanyaggazdálkodási módjai Észak-Magyarországon" c. dolgozatával Holló Sándor /Kompolt/ részesült jutalomban.

1991. december 12. A szakbizottság Kompolton megrendezte Szücs István, az Állattenyésztési Munkabizottság titkára és Fehér Alajos szakbizottsági elnök közös előadását "A magyar mezőgazdaság érték- és járadéktermelő képessége a megváltozott agrárviszonyok között" címen.

A MAB ORVOSI ÉS BIOLÓGIAI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. február 15. A szakbizottság kibővített vezetősége ülést tartott a Pénzügyminisztérium miskolc-tapolcai üdülő szanatóriumában, ahol a munkabizottságok vezetői benyújtották a munkabizottságok újjáalakított névsorait és a munkaterveket. Az ülést Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezette. Az ülésen jelen volt Terplán Zénó MAB-elnök. Ez tekinthető a szakbizottság 15. ülésének.

1991. február 20. A Biológiai Munkabizottság megtartotta alakuló ülését Orbán Sándor munkabizottsági elnök vezetésével az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola Növényteni Tanszékén. A következő munkacsoportok alakultak /zárójelben a vezetők nevével, akik mind a munkabizottság tagjai/: - Botanikai /Bakalárné Sütő Ibolya/; - Hidrobiológiai /Estók Bertalan/; - Ökológiai /Varga János/; - Zoológiai /Varga János/.

1991. március 5. A Gastroenterológiai Munkabizottság megtartotta 10. ülését a miskolci Semmelweis Kórházban Juhász László munkabizottsági elnök vezetésével. "A felső gastrointestinális vérzés diagnosztikájának és terápiájának aktuális kérdései" tárgyú kerekasztal beszélgetés során 6 előadás hangzott el.

1991. március 7. A Biológiai Munkabizottság 2. ülése keretében meglátogatta az egri Szőlészeti Kutató Intézetet, és tájékozódott a tudományos kutatási eredményekről.

1991. március 7. A Mentál higienes Munkabizottság "Sámánizmus és pszichoterápia I" című tudományos ülést rendezett a MAB-székházban Túry Ferenc munkabizottsági titkár vezetésével. Előadást tartott Hoppál Mihály és Vas József munkabizottsági tag.

1991. március 21. A Mentál higienes Munkabizottság "Sámánizmus és pszichoterápia II" című tudományos ülést rendezett a MAB-székházban, amelyen Boglár Lajos és Túry Ferenc munkabizottsági titkár tartott előadást.

1991. március 21. Kigyóssy András tartott előadást a MAB-székházban.

1991. március 22. A Perinatológiai Munkabizottság a MAB-székházban "Danoval alkalmazása a nőgyógyászatban" tárgyú tudományos ülést rendezett Gaál József munkabizottsági elnök vezetésével. Elhangzott H.M. Vrtovec, Gödény Sándor, Borsos Antal, Orosz Tóth Miklós, Kornafeld János, Baksai István, Pohánka Ödön, Pap Károly, Szőke József és Hagymásy László előadása.

1991. április 4. A Mentál higienes Munkabizottsági "Sámánizmus és pszichoterápia III" című tudományos ülést rendezett a MAB-székházban Túry Ferenc munkabizottsági titkár vezetésével. Előadást tartott Kunt Ernő, a Néprajzi Munkabizottság tagja és Forgács Attila. Az ülésről előzetes hírt közölt az "Észak-Magyarország" április 3-i száma.

1991. április 5. Az Endokrin és anyagcsere Munkabizottság Salgótarjánban, a Nógrád megyei Kórházban megtartotta 2. ülését Sólyom Enikő munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. április 10. A Mentál higienes Munkabizottság "Sámánizmus és pszichoterápia IV" című tudományos ülést rendezett a MAB-székházban Vas József munkabizottsági tag vezetésével. Előadást tartott Bányai Éva és Zseni Annamária.

1991. május 17-18. A Perinatológiai Munkabizottság a miskolc-lillafüredi Palotaszállóban nemzetközi tudományos ülést rendezett "Szülészek az életért" témában, amelyen hat előadást tartottak hazai és külföldi neves előadók, további 16 poszttert mutattak be és vitattak meg. A tudományos ülést Gaál József munkabizottsági elnök rendezte

és vezette le. Az eseményről előzetes hírt közölt a miskolci "Déli Hírlap" és az "Észak-Magyarország" előző napi száma.

1991. május 23. Az Endokrin és anyagcsere Munkabizottság Egerben, a Heves megyei Kórházban megtartotta 3. ülését Súlyom Enikő munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. június 5. Kárász Imre, a Biológiai Munkabizottság tagja az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán - a Természetvédelmi Világnapon - előadást tartott.

1991. június 6. A Mentál higienes Munkabizottság rendezésében tudományos ülést vezetett le a MAB-székházban Aszódi Imre munkabizottsági elnök. Előadást tartott Prof. E. J. Haeberle /Berlin, AIDS-Zentrum/ az emberi szexuális magatartás megváltoztatásának lehetőségeiről és hatáiról. Az eseményekről előzetes hírt közölt az "Észak-Magyarország" június 4-i száma.

1991. június 11. A szakbizottság 16. ülését tartotta meg az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen négy előadás hangzott el. Ez volt egyben a Biológiai Munkabizottság - mint rendezők - 3. ülése.

1991. június 11. A Környezetegészségi Munkabizottság társrendezője volt a MAB-székházban a Környezetvédelmi Világnap keretében sorra került ankétnek, amelyen 12 előadás hangzott el, közte Takács Sándor munkabizottsági elnöké "Az egészségállapot és a környezet" címen. Az eseményről részletesen beszámolt a miskolci "Déli Hírlap" másnapi száma.

1991. augusztus 21. A Mentál higienes Munkabizottság a miskolci Semmelweis Kórházzal, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházzal együtt a MAB-székházban megrendezte azt a pszichiátriai tudományos ülést, amelyen Prof. W. Vandereyken /Louveni Katolikus Egyetem, Belgium/ tartott előadást "Általános irányelvek az evészavarok kezelésében" címen, majd kerekasztal beszélgetést vezetett "A pszichoterápia transzkulturális aspektusai" tárgyban Prof. W.G.

Jilek /British Columbia Egyetem, Kanada/ és L. Julek-al, továbbá B. Hochkirchen /Regensburgi Egyetem, Németország/ társaságában. A tudományos ülést Prónay Gábor szakbizottsági elnök vezette le. Az ülésről részletesen tájékoztatót az "Észak-Magyarország" augusztus 24-i száma.

1991. augusztus 24-29. Kárász Imre, Marschall Zoltán és Orbán Sándor, a Biológiai Munkabizottság három tagja, poszter-bemutatót tartott az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán sorra került "Vegetációdinamikai Kongresszuson".

1991. szeptember 9. Az Endokrin és anyagcsere Munkabizottság Egerben, a Heves megyei Kórházban megrendezte Prof. R.T. Johnson /University Cambridge/ előadását "DNA Role and Tolerance Mechanism in the Development of Cancer" címen.

1991. október 4. A Mentál higienes Munkabizottság a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórház I. sz. Pszichiátriai Osztályával és a Csanyiki Szanatórium Pszichoterápiás Osztályával a megyei kórház könyvtárában "Pszichoterápiai Műhelyt" rendezett, amelyen Prof. I. Jacks /USA/ tartott előadást "Kognitív pszichoterápia" címen.

1991. október 10-12. A Gyermekegészségügyi Munkabizottság társrendezője volt a Miskolc-Lillafüreden, a Palotaszállóban lebonyolított "Országos Gyermekegészségügyi Kongresszus"-nak, amelyen 63 előadás hangzott el és bemutatnak 110 posztert. Társrendező volt még az Endokrin és anyagcsere Munkabizottság. A kongresszus főrendezője volt Velkey László MAB-tag, szakbizottsági tag és munkabizottsági elnök.

1991. november 6. A Gyermekegészségügyi Munkabizottság a MAB-székházban tudományos ülés társrendezője volt Velkey László munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Brooser Gábor, a Magyar Orvosi Kamara elnöke "Orvosi tevékenységünk etikai problémái a változó egészségügy strukturájában" címen.

A MAB TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. február 8. A szakbizottság 16. ülését tartotta meg az ME-n Hársing László szakbizottsági elnök vezetésével, amelyen Vajda Mihály /KLTE Filozófiai Tanszéke/ tartott előadást "Mai törekvések az európai filozófiában" címen. Ez tekinthető egyben a Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság 10. ülésének.

1991. március 12. A Neveléstudományi Munkabizottság Egerben, az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán megtartotta 10. ülését Balázs Sándor munkabizottsági elnök vezetésével. Az eseményről hírt közölt a "Heves megyei Hírlap" másnapi száma.

1991. március 27 és április 24. A Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság megrendezte Kiss Endre /ELTE Filozófiatörténeti Tanszéke/ "Neokantianizmus hatása Magyarországon" ill. "A magyar filozófiatörténeti kutatások helyzete" c. előadásait az ME-n.

1991. április 5. A szakbizottság 17. ülését tartotta meg a MAB-székházban Hársing László szakbizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Fehér Márta "Ideológiai pluralizmus és világnézeti elkötelezettség" címen, amelyet a szakbizottsági elnök korreferált. Ez tekinthető a Filozófiai politológiai és szociológiai Munkabizottság 11. ülésének. Az eseményről beszámolt az "Észak-Magyarország" másnapi száma.

1991. május 15. A szakbizottság 18. ülését tartotta meg az ME-n Hársing László szakbizottsági elnök vezetésével. Az ülésen rendezték meg Hell Judit "Egy magyar gondolkodó a dualizmus korában /Medveczky Frigyes filozófiai munkássága/" és Mariska Zoltán "A filozófiai szintézis lehető-

ségei Böhm Károly és Bartók György gondolatvilágában" c. kandidátusi értekezésén munkahelyi vitáját. Ez tekinthető egyben a Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság 12. ülésének.

1991. május 22. A Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság tudományosülést rendezett az ME-n Hársing László szak- és munkabizottsági elnök vezetésével, amelyen 9 előadás hangzott el.

1991. június 4. A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának Irodalomtudományi Munkabizottsága közreműködött a MAB-székházban sorra került író-olvasó találkozóknak Konrád Györggyel, a Nemzetközi PEN-klub elnökével.

1991. június 12. A Filozófiai, politológiai és szociológiai Munkabizottság megrendezte az ME-n Lendvai L. Ferenc "Közép-Kelet-Európa eszmei körképe" c. előadást.

1991. július 4. A szakbizottság esetleges átszervezéséről tárgyalt a MAB néhány vezetője az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán a munkabizottságok egri vezetőivel. Jelen volt Balázs Sándor, Budai László, Nagy József jelenlegi munkabizottsági elnök, Nagy Andor volt munkabizottsági elnök és Szücs László, a MAB volt alelnöke. A megbeszélés egy részén jelen volt Orbán Sándor főigazgató, mint házigazda.

1991. szeptember 3. A Neveléstudományi Munkabizottság megtartotta 11. ülését az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán Balázs Sándor munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. szeptember 11-14. A Néprajzi Munkabizottság és a HOM együtt rendezte meg a MAB-székházban a "Száz éves a magyar őskőkorkutatás" tárgyú nemzetközi konferenciát, amelyen 35 előadás hangzott el. Programon szerepelt a Szeleta-, az Istállóskői-barlang, a Suba-lyuk megtekintése, továbbá kirándulás a Sajó és a Bodva völgyi újabb őskőkori lelőhelyeken. Az eseményről a miskolci "Déli Hírlap" szeptember 6-i száma előzetes cikket közölt.

1991. október 14. A Neveléstudományi Munkabizottság társrendezője volt az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán sorra került tudományos ülésnek, amelyen Komlósi Sándor tartott előadást "Karácsony Sándor pedagógiája" címen.

1991. november 11. A Neveléstudományi Munkabizottság társrendezője volt az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán sorra került tudományos ülésnek, amelyen Németh János tartott előadást "Közoktatásfejlesztés, finanszírozás" címen.

1991. november 21. A MAB tagjai az október 30-i ülésen előterjesztett változatok közül levélben a következő változtatás mellett döntöttek: az 1980 óta működött szakbizottság 1992-től három szakbizottságra osztódva működik tovább:

- Filozófiai, neveléstudományi, politológiai és szociológiai Szakbizottság,
Hársing László vezetésével;
- Nyelv- és irodalomtudományi Szakbizottság,
Budai László vezetésével;
- Történelemtudományi és néprajzi Szakbizottság,
Szabadsfalvi József vezetésével.

A munkabizottságok értelemszerűen működnek tovább az elnevezésüknek megfelelő szakbizottság keretében. Minderről a Közlemények más helyén /a MAB október 30-i üléséről készült feljegyzésben/ is olvasható.

1991. november 25. Az Irodalomtudományi Munkabizottság elnöke, Gál István - nyugállományba kerülve - lemondott tisztségéről.

1991. december 11. A szakbizottságon belül alakult bizottság javaslatára az 1991-re meghirdetett MAB-pályázatok közül a "Diktatúrából a demokráciába Heves megyében" c. dolgozattal Kovács Ernő, Kiss László, Hacsai Lajos, Suba István /Eger/; "A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek körülményei és a tanulmányi teljesítmény összefüggése" c. dolgozatával Sziget Lászlóné /Ludányha-

lászi/; "Hétköznapi példaképek /oktatás-iskola-történet/" c. dolgozatával Czene Gyuláné /Salgótarján/ részesült jutalomban.

1991. december 12. A Neveléstudományi Munkabizottság társrendezője volt az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán sorra került tudományos ülésnek, amelyen Széchy Éva tartott vitabevezető előadást a "4. Magyar Nevelésügyi Kongresszus" előkészítéséről.

A MAB VEGYÉSZETI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK ADATAI

1991-BEN

1991. január 25. A szakbizottság megtartotta 14. ülését Berecz Endre szakbizottsági elnök vezetésével a MAB-székházban, amelyen bemutatkoztak a szakbizottság új tagjai, majd megbeszélték a 3 éves munkatervet. Az ülésen részt vett Terplán Zénó MAB-elnök.

1991. február 27. A Környezetvédelmi Munkabizottság megtartotta 14. ülését a MAB-székházban Woperáné Serédi Ágnes munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. március 18. A Környezetvédelmi Munkabizottság elnöke, Woperáné Serédi Ágnes előterjesztését a MAB-elnök továbbította Gergátz Elemér földművelésügyi miniszternek, aki azt április 22-i levelében megköszönte.

1991. április 23. A szakbizottság analitikus szakemberei is részt vettek az ME-n sorra került, a Philips-cég analitikus műszereit bemutató rendezvényen.

1991. május 27-28. A szakbizottság - együtt az MTA Spektrokémiai Munkabizottsággal - a MAB-székházban megrendezte a "Spektrokémia hazai helyzete" tárgyú ankétot, amelyen hat előadás hangzott el, majd a résztvevők megtekintették a Metalcontrol Kft. laboratóriumát.

1991. május 29. Az Agrokémiai Munkabizottság megtartotta 19. ülését a MAB-székházban Mogyoródi Ferenc munkabizottsági elnök vezetésével. Előadást tartott Prof. J. Vanderleyden /Leuveni Katolikus Egyetem Janassens Genetikai Laboratóriuma, Belgium/ "A talajban élő N-fixáló baktérium - az Azospirillum jelentősége" címen. Az eseményről beszámolt az "Észak-Magyarország" másnapi száma.

1991. június 10. A MAB-székházban megalakult az Analitikai kémiai Munkabizottság Paksy László vezetésével.

1991. június 11. A Környezetvédelmi Munkabizottság társrendezője volt a MAB-székházban, a Környezetvédelmi Világnap

keretében sorra került ankétnek, amelyen 12 előadás hangzott el, közte Woperáné Serédi Ágnes munkabizottsági elnök "NO_x levegőszennyezők csökkentése tüzelési eljárásokkal" címen. Az eseményről részletesen beszámolt a miskolci "Déli Hírlap" másnapi száma.

1991. június 12. A Környezetvédelmi Munkabizottság tagjai is részt vettek a MAB-székházban a Mérnöki Kamara Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Tagozatának taggyűlésén, amelyen Gavallér István, a szak- és munkabizottság tagja és Lovretity Zsigmond tartott előadást. Ez volt a munkabizottság 15. ülése.

1991. november 19. Az Analitikai kémiai Munkabizottság az MKE Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetével "Minőségbiztosítás" tárgyú ankétot rendezett a MAB-székházban, amelyet Berecz Endre szakbizottsági elnök nyitott meg, és amely hat előadás elhangzása után kerekasztal-vitával zárult.

1991. december 5. A Környezetvédelmi Munkabizottság megtartotta 17. ülését a MAB-székházban együtt a Bányászati Szakbizottság Bányászati környezetvédelmi Munkabizottságával és a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozatával Woperáné Serédi Ágnes munkabizottsági elnök vezetésével.

1991. december 5. A Környezetvédelmi Munkabizottság társrendezője volt a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozata Észak-Magyarországi Csoportja taggyűlésének a MAB-székházban, amelyen Gavallér István munkabizottsági tag és Rittenbacher Ödön tartott beszámolót.

1991. december 10. A szakbizottság megtartotta 16. ülését a MAB-székházban Berecz Endre szakbizottsági elnök vezetésével. Elhagzott Kelemen Lajos előadása "Tájékoztató a TVK helyzetéről, terveiről" címen, majd a tisztségéről - nyugalmabavonulás és elköltözés miatt - lemondott Berecz Endre helyére a szakbizottság Tóth József MAB- és szakbizottsági tagot választotta szakbizottsági elnökké.

1991. december 11. A szakbizottságon belül alakult bíráló bizottság javaslatára az 1991-re meghirdetett MAB-pályázatok közül "Számítógépes program /adatbázis védett és ritka növényfajokra/" c. dolgozatával Koczka Ferenc /Eger/ részesült jutalomban.

1991. december 18. A Környezetvédelmi Munkabizottság és a MAB Orvosi és biológiai Szakbizottságának Biológiai Munkabizottsága tudományos ülést rendezett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán, amelyen négy előadás és 8 korreferátum hangzott el.

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- "A csődeljárás és a vállalati revitalizáció néhány kérdése" vitaülés a Közgazdaságtudományi Szakbizottsággal közös rendezvényen.
- A legfontosabb törvények meghozatalában aktív közreműködés tudományos elemzéssel.
- Észak-Magyarország sajátos jogtudományi kutatásainak koordinálása.
- A tudományos utánpótlás képzésének figyelemmel kísérése (a TDK, demonstrátori rendszer, a tudományos továbbképzés elemzése).
- Fórum a tudományos fokozatért benyújtott értekezések nyilvánosságra hozatala érdekében.
- A jogi felsőoktatás fejlesztésében közreműködés.
- Bekapcsolódás a helytörténeti tudományos kutatásokba.
- A munkabizottságok beszámolóit.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

BÁNYÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- Részvétel az OMBKE 1952. évi centenáriumi megemlékezésében, tudományos ülésein.
- Együttműködés az MTA Bányászati Tudományos Bizottságával, az ME-vel, az MTA Bányászati Kémiai Kutató Laboratóriumával, az északmagyarországi bányavállalatokkal.
- Országos és területi helyzetképek kialakítása (pl. a recski ércbányászat és -előkészítés).
- Észak-Magyarország fiatal szakemberei tudományos eredményeinek figyelemmel kísérése.
- Kapcsolat más regionális bányászati jellegű bizottságokkal.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

ERDÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- Az elmaradt térségek fejlesztési koncepcióján belül az erdőtelepítés és a közhangú munkák összehangolása.
- Az erdővédelem, környezetgazdálkodás és iparfejlesztés kérdései az északmagyarországi középegységben.
- A szakember-képzés helyzete, az erdőgazdálkodás és fafeldolgozás középszintű szakember-utánpótlásának képzési tervei.
- Az erdőtörvény és ezen belül a vadászati törvény vitája.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

FILOZÓFIAI, NEVELÉSTUDOMÁNYI, POLITOLÓGIAI

ÉS SZOCIOLÓGIAI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- Prof. H.-P. Hempel (Műszaki Egyetem, Berlin) előadása "A 90-es évek struktúraváltása a nemzetközi politikában" ill. "Egyetemi reform Németországban" c. előadása.
- Az ME Filozófiai Tanszékén 1985 óta folyó filozófiatörténeti kutatások bemutatása.
- Szociáletikai témákról Horváth Tibor tszv. egyetemi tanár és Jobbágy Gábor egyetemi docens előadás-sorozata.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

GÉPÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- Matolcsy Mátyás "Tudományos kutatások, K+F feladatok az OMFB pályázati lehetőségeinek tükrében" c. előadása.
- A tudományos továbbképzés, minősítés rendszerének kialakításában való részvétel.
- A gépészmérnökképzés korszerűsítésének megvitatása.
- Észak-Magyarországot érintő gépipari K+F problémák megoldásában való részvétel, a célszerű szerkezetváltás segítése.
- A DAB megfelelő szervezeti egységeivel az együttműködés továbbfejlesztése.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- Részvétel az OMBKE 1952. évi centenáriumi megemlékezéseiben, tudományos ülésein.
- "A csapágyacélgyártás fejlesztése és kohászati minőségbiztosítási rendszerének kialakítása a Közös Piac igényeinek megfelelően" tárgyú szakmai ankét rendezése, továbbá az erre vonatkozó OMFB-témákban elért kutatási eredmények értékelése, a további teendők megfogalmazása.
- A minőségbiztosítás ill. -vizsgálat helyzete.
- A hazai kohómérnökképzés időszakos fejlesztési feladatai.
- Az on-line szakirodalomkutatás helyzete, szerepe a kutatásban.
- A kohászati környezetvédelem megoldandó feladatai.
- Az északmagyarországi kohászat helyzetének figyelemmel kísérése.
- A munkabizottságok beszámolóit.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- "A csődeljárás és a vállalati revitalizáció néhány kérdése" vitaülés az Állam- és jogtudományi Szakbizottsággal közös rendezvényen.
- A magyar gazdaság növekedési, strukturális változásának lehetőségei és iránya.
- Vállalati szervezeti és controlling rendszerek.
- Közgazdasági szakember-ellátottság és -igény, a régión belüli helyzet áttekintése.
- Határmenti kapcsolatok fejlesztése.
- Az állami vállalatok privatizációja, a külföldi működő tőke bevonásának feltételei és lehetőségei.
- Vállalkozás-szervezés és -fejlesztés.
- Szellemi termékkereskedelem (szabadalom, licenc, know-how) helyzete a régióban.
- Önkormányzatok finanszírozása.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

MATEMATIKAI-FIZIKAI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

(1992. szeptember 25-től önálló szakbizottság)

- Megalakulás és a DAB megfelelő szakbizottságával való együttműködés kialakítása.
- Kapcsolat kiépítése Észak-Magyarország intézményeivel (a matematika tudományterületén az informatika és számítástechnika ipari gazdasági alkalmazásaiban; a fizika tudományterületén az ipari anyagvizsgálatok ill. lézeres méréstechnika vonalán).
- "Nemzetközi Atomfizikai Szeminárium" rendezése.
- "Ipari Lézeralkalmazások" tudományos ülés rendezése.
- Szakmai szemináriumok szervezése a reláció-elmélet, a rendezett algebrai struktúrák, a parciális differenciál- és függvényegyenletek kutatási eredményeiről.

MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- A szőlő- és borvertikum tudományos kérdései, megoldásai.
- Genetikai alapok és felhasználási lehetőségek a növény-
ternemesítésben.
- Genetikai alapok és fejlesztésük iránya az állattenyésztésben.
- Az agrártermékek marketing problémái.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- "Műelemzés és iskola" témájú tudományos tanácskozás.
- Emlékezések hazai kiemelkedő irodalmi személyiségekre születésük vagy haláluk kerek számú évfordulóján (pl. Arany János, Bajza József, Gárdonyi Géza, Körösi Csoma Sándor, Madách Imre, Pilinszky János, Szvorényi József, stb.).
- "Drámaelmélet - drámapedagógia" témájú konferencia rendezése.
- A munkabizottságok beszámolói.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

ORVOSI ÉS BIOLÓGIAI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- Jobst Kázmér akadémikus professzornak, az MTA Orvosi Tudományok Osztálya elnökének előadása "A biológia újabb eredményeinek hatása napjaink orvoslása" c. előadása.
- "Az élet minősége - új szempont a terápiában" tudományos ülés rendezése.
- A Biológiai Munkabizottság tagjainak bemutatkozó előadái.
- "Gyermekek fogászati prevenciók anket" rendezése.
- "A diagnózis közlésének dilemmái daganatos betegeknel" c. tudományos ülés rendezése.
- "A mellkasi szervek daganatos megbetegedésének sebészeti gyógyítása" c. tudományos ülés rendezése.
- Prof. E.G. Huber (Salzburg) "A gyermek-ifjúkor testedzésének orvosi szempontjai" c. előadása.
- A munkabizottságok beszámolóit.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI ÉS NÉPRAJZI SZAKBIZOTTSÁG

MUNKATERVE

- "Az északmagyarországi régió történelmi és néprajzi kutatásainak eredményei és további feladatai" tárgyú szakmai tanácskozás rendezése a MAB, DAB, KLTE és az MTA érintett bizottságainak közreműködésével.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

VEGYÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG
MUNKATERVE

- Északkelet-Magyarország jelenlegi K+F potenciáljának felmérése az egyetemi tanszékeken, vállalatokban, akadémiai kutatóhelyeken. A felmérés módszereinek, időbeni ütemezésének és kapcsolódó további problémák megoldása, kidolgozása, értékelése.
- Részvétel az évenkénti "Környezetvédelmi Világnap" regionális rendezvényein.
- A munkabizottságok beszámolóí.
- Regionális tudományos pályázati témák kitűzése, a beérkezett pályaművek elbírálása.

VII.

A MAB-KLUBTANÁCS FONTOSABB ADATAI 1991-BEN, MUNKATERVE 1992-RE

A MAB 1984-ben hozta létre a MAB-klubtanácsot, amelynek feladata, hogy időnként igényes ismeretbővítő előadás és azokat követő vitákat, beszélgetéseket rendezzen a klubot alkotó önként jelentkező tagok számára. A klub ezt tekintette 1991-ben is feladatának.

1991-ben a MAB-klub vendége volt Bolberitz Pál, a Pázmány Péter Hittudományi Fakultás dékánja; Kertai Pál, a DOTE professzora; Grád András jogász-pszichológus; Bártfay Erzsébet meteoropathológus; Terplán Zénó, az ME akadémikus professzora, U. Skirke fizikus (a Hamburgi Környezetvédelmi Minisztériumból); Bécsy Tamás, az ELTE professzora, Andorka Rudolf rektor, a BKE akadémikus professzora, és tapsolhattunk egy felejthetetlen Mozart-esten.

1992-ben klubestre tervezi a klubtanács Lamm Vanda és Bragyova András jogászokat, Vida Gábor genetikust, Ágh Attila politológust, Glatz Ferenc történészt, Koltay Gábort, a Szabadtéri Színházak igazgatóját, Litván György történészt és a Hassler-kórust.

A MAB-klubtanács e ciklusbeli összetétele a következő:

Elnök : Kozák Imre - az ME tanszékvezető professzora

Titkár: Ujszászy László - főorvos

Tagok : Jobbágy László - a miskolci Avasi Gimnázium
igazgatóhelyettese
Nagy Aladár - az ME tanszékvezető professzora,
dékánhelyettes
Tóth Kálmán - ny. középiskolai igazgató

VIII.

A MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG (MAB) PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA 1991-RE

A MAB Észak-Magyarország vállalatai és saját támogatásával a régióban folyó tudományos tevékenység hatékonyabbá tételére az alábbi témakörökből hirdet pályázatot:

Állam- és jogtudományi Szakbizottság részéről

MAB-támogatásával:

- A cégbíráskodás elvi és gyakorlati kérdései
- A helyi közigazgatás problémái az önkormányzati rendszer bevezetésekor
- A külföldi tőke működtetésének tapasztalatai Észak-Magyarországon

Bányászati Szakbizottság részéről

BSZV-támogatással:

- A szénbányászattal szemben támasztott önfinanszírozottsági elvárások kérdései
- Önfinanszírozó bányászat és a szénárrendszer kapcsolata

Mátraaljai Szénbányák támogatásával:

- Távolsági szalagszállítás, vasuti és teherkocsi szállítás összehasonlítása a gazdaságosság szempontjából (10-100 km távolságra, 3 millió tonna évenkénti szállításra)
- Optimális géplánc-kialakítási vizsgálatok -SRs 1200, 2000 és VABE 1300 - kotrógépekhez
- Heveder-tisztítási módok összehasonlítása (gazdaságosság és hatékonyság)
- TMK - rendszerek vizsgálata a külfejtéses nagyberendezésekben

Erdészeti Szakbizottság részéről

a Mátra- Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság támogatásával:

- A környezetbarát erdészeti biomassa energetikai célú hasznosítása (eddigi eredmények és a távolabbi elképzelések)
- A kocsánytalan tölgy pusztulása az Északi Középhegységben (az okok, összefüggések az eddigi vizsgálati eredmények tükrében)
- Az ipari tevékenység a környezetszennyezés hatása az Északi Középhegységben végzett erdőgazdálkodásra (helyzetelemzés ill. az emissziós károk csökkentésének lehetőségei)

Kohászati Szakbizottság részéről

Csavar- és Húzottáru Rt. támogatásával:

- Profilacélok huzástechnológiája előgyártmány meghatározásával és technológiájával együtt
- Hideghengerléssel előállítható alakos termékek acélból és nemvas fémekből, különös tekintettel az alakváltozásra ill. szerszámterhelésre

"December 4" Drótművek támogatásával:

- Hidegen húzott betonacélhuzalok szakadónyúlásának növelési lehetőségei

DIMAG Rt., Hengermű Kft. támogatásával:

- Folyamatosan öntött, zárt öntéstechnológiájú minőségi ötvözetben és ötvözött acélbugák hengerlési és minőségi paramétereinek vizsgálata a DIMAG Rt. Nemesacélhengerművének közép- és finomsorán
- Fokozott méretpontosságú hengerlés feltételeinek megteremtése a DIMAG Rt. Nemesacélhengerművének finomsorán
- Optimális minőségi paraméterekkel rendelkező autóiipari alapszerszámgyártás kifejlesztése a DIMAG Rt. Nemesacélhengermű közép-során

SKÜ támogatásával:

- A technológiai szennyvizekből képződő veszélyes hulladéknak minősülő iszap ártalommentes elhelyezésének ill. esetleges hasznosításának megoldása

Metalcontrol Vaskohászati Anyagvizsgáló Kft. támogatásával:

- Betétben edzhető acélminőségek szemcsedurvulási hajlamának okai (különös tekintettel a Cr, Ni, Mo ötvözésű acélokra)
- Optikai emissziós spektrométerre kidolgozandó az összes bór, ill. oldott bór vizsgálatának lehetősége (az analitikai szoftware szükségsszerű módosításával ill. egy komplex új analitikai program megírásával)
- Kohászati félkész- és késztermék előállítási körülményeinek hatása a golyóscsapágyacél karbidsorosságának és karbidhálóságának kialakulására

Nyersvas- és Acélgyártó Kft támogatásával

- Nagytisztaságú, alacsony oxigén- és zárványtartalmú golyóscsapágyacélok vertikális gyártástechnológiai módszerének továbbfejlesztése
- Műszakilag (átkovácsolási szám, késztermék alakja, átvételi előírása stb.) megvizsgálandó és meghatározandó azon minőségcsoportok, illetve vezérminőségek köre, melyeknél a folyamatosan öntött kis szelvénymeretű bugákból közvetlen kovácsolással állítható elő a késztermék
- A kohógáz-mennyiség meghatározási alapját képező nagyolvasztói karbonmérleg számítógépes programjának kidolgozása

Közgazdaságtudományi Szakbizottság részéről

Egri Finomszerelvénygyár támogatásával:

- Az állami vállalatok privatizációja - Az alkalmazható módszerek és eszközök
- A vállalati szervezeti és működési rend fejlesztő átalakítása
- A vállalati szervezeti és controlling rendszerek kialakításának elvi és módszertani összefüggései
- Vállalati szervezatkorszerűsítéshez kapcsolódó számviteli--elszámolási rendszer kialakítása

ÉM Gazdasági Kamarájának támogatásával:

- Középszintű érdekegyeztetési rendszer működési mechanizmusa - A rendszer kialakításának lehetőségei Észak-Magyarországon
- A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara tevékenység - struktúrája és szervezeti rendszere 1945 előtt

Ipari Fejlesztési Bank támogatásával:

- A válsághelyzetben lévő térségek fejlesztésének lehetőségei, különös tekintettel a finanszírozásra (nemzetközi gyakorlatban elterjedt módszerek)

LICENCKER Szellemi Termékeket Forgalmazó és Szolgáltató Kft. támogatásával:

- A mezőgazdasági áruk és szolgáltatások árképzési rendszerének vizsgálata, a termelői és fogyasztói árak alakulásának elemzése
- A mezőgazdasági nagyüzemi rendszer átalakításának szervezeti és érdekeltségi formái. A kisüzemi és farmergazdaság kialakításának lehetősége, szervezeti és működési rendszere
- A régió válságmenedzselési programjának kidolgozását segítő módszerek és eljárások (módszertani összeállítás)
- A szellemi termékkereskedelem (szabadalom, licenc, know-how) helyzete a régióban

Mezőgazdasági Szakbizottság részéről

GATE KKI támogatásával:

- A talajvédő talajhasználat lehetőségei északmagyarországi erodált területen
- A környezetkímélő tápanyaggazdálkodás módjai Észak-Magyarországon
- A családi gazdálkodás kialakulásának prognózisa az északmagyarországi elmaradott agrártérségekben

Orvosi és biológiai munkabizottság részéről

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád megyei Közgyűlések támogatásával

- Diagnosztika, therápia és gondozás feladatai Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves vagy Nógrád megyében

Társadalomtudományi Szakbizottság részéről

MAB-támogatással

- Méltánytalanul elfelejtett magyar (északmagyarországi) tudós portréja
- Esszé valamely időszerű tudományos vagy eszmei kérdésről
- Nagy-Miskolc kialakulásának története

Vegyészeti Szakbizottság részéről

MAB támogatásával:

- Számítógépes program kifejlesztése a védett és ritka növényfajok adatbázisának létrehozására (Bükk, Mátra, Zempléni hegység)

a TIFO támogatásával:

- A TVK Olefin-gyára még fel nem dolgozott termékeinek kőolajipari hasznosítási lehetőségei (műszaki lehetőségek, piac és gazdaságosság)
- A motorbenzin-gyártás fejlesztési lehetőségei a TIFO-nál
- Az izobutilén továbbfeldolgozás lehetőségei (lehetséges termékek és azok piaca)
- Kőolajipari maradékok hasznosításának lehetőségei (piaci igények, technológiai megoldások, gazdaságosság)

Pályázati feltételek

Pályázhatnak tudományos vagy gyakorlati munkakörben dolgozó egyéni kutatók ill. kutató kollektívák. A pályázaton eddig nem publikált, máshol be nem nyújtott olyan tanulmányokkal lehet részt venni, amelyek a feldolgozott témák eddigi irodalmához képest eredeti, új gondolatanyagot tartalmaznak. A pályázatot 4 példányban (oldalanként kb. 25 sorral) A4 alakban kell jeligésen benyújtani a Miskolci Akadémiai Bizottsághoz (Miskolc, Szabadság tér 3. 3530) A pályázat elején szerepelni kell a meghirdetett pályázati címnek. Lezárt borítékban kell megadni a pályázó(k) nevét, lakáscímét és személyi számát. A pályamű terjedelme max. 100 oldal. A tanulmányhoz egyoldalas összefoglalót kell csatolni, és meg kell jelölni a gyakorlati felhasználhatóság szempontjából számbajöhető területeket, intézményeket, üzemeket. A pályázati témákkal kapcsolatban felvilágosítást nyújt az adományozó intézmény és a MAB.

A pályázatok benyújtásának határideje: 1991. okt. 25. A megfelelő színvonalú pályaművet a MAB (bruttó) 10-20 ezer Ft-ig jutalmazza a támogató összegektől függően. A pályaművet az illetékes szakbizottság bírálja el és javasol jutalmat a támogató intézmény bevonásával. A benyújtott pályázatok eredményhirdetésére 1991.december 16-20 között kerül sor.

Miskolc, 1991. március hó

Dr.Terplán Zénó
az MTA levelező tagja
a MAB elnöke

1991. ÉVI MAB-PÁLYAMŰVEK JUTALMAZOTTJAI

I. DÍJ 20.000.-Ft.

Dr.Holló Sándor
(Kompolt)

"A környezetkimélő tápanyagaz-
dálkodás lehetőségei Észak-Ma-
gyarországon" c. pályaműve
Javasolta: a MAB Mezőgazdasági
Szakbizottsága

II. DÍJ 15.000.-Ft.

Szigeti Lászlóné
(Ludányhalászi)

"A hátrányos és veszélyeztetett
helyzetű gyermekek körülményei
és a tanulmányi teljesítmény
összefüggése" c. pályaműve
Javasolta: a MAB Társadalomtu-
dományi Szakbizottsága

II. DÍJ 15.000.-Ft.

Dr.Kovács Ernő
(Eger)

Dr.Kiss László
(Eger)

Hacsi Lajos
(Eger)

Suba István
(Eger)

Kovács Csabáné

(Eger)

"Diktatúrából a demokráciába (a politikai rendszerváltás Heves megyében)" c. pályaműve

Javasolta: a MAB Társadalmi Tudományi Szakbizottsága

II - III. Díj 12.000.-Ft.

Székely Tibor

(Becskeháza)

"A q-adik Farey-sorozat egymást követő tagjai előállíthatók (tizedestörtek közelítése törtekkel adott hibahatáron belül fogaske-rék-áttételek meghatározásához)" c. pályaműve

Javasolta: a MAB Gépészeti Szakbizottsága

III. Díj 10.000.-Ft.

Czene Gyuláné

(Salgótarján)

"Hétköznapi példaképek" c. pályaműve

Javasolta: a MAB Társadalmi Tudományi Szakbizottsága

III. Díj 10.000.-Ft.

Dr. Csonka Csaba

(Salgótarján)

"Az arthroscopia, mint új
eljárás a térd sérültek el-
látásában" c. pályaműve

Javasolta: a MAB Orvosi és
Biológiai Szakbizottsága

III. Díj 10.000.-Ft.

Koczka Ferenc

(Eger)

"Számítógépes program -
adatbázis készítése védett
és ritka növényfajok meg-
tározásáról" c. pályaműve
Javasolta: a MAB Vegyészeti
Szakbizottsága

A MISKOLCI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG (MAB) PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

1992-RE

A MAB Észak-Magyarország vállalatai és saját támogatásával a régióban folyó tudományos tevékenység hatékonyabbá tételére az alábbi témakörökből hirdet pályázatot:

ÁLLAM - ÉS JOGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG részéről

MAB támogatásával:

- A büntetésvégrehajtás reformja és az emberi jogok
- A közigazgatási bíráskodás a gyakorlatban
- A privatizáció jogi problémái.
- Önkormányzati hatáskörök megosztása államigazgatási és önkormányzati feladatkörben.

BÁNYÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG részéről

Borsodi Szénbányák támogatásával:

- A borsodi mélyműveléses szénbányászat biztonsági helyzetének javítási lehetőségei a szerkezetváltás időszakában.
- Az 1990-es évek piacgazdaságához igazodó optimális bányagazdasági, működési modell a borsodi szénmedencében.

ERDÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG részéről

Bükk Nemzeti Park támogatásával:

- A Bükk Nemzeti Parknak a nemzetközi (IUCN) természetvédelmi kritériumok szerinti u.n. zónarendszerének kialakításával kapcsolatos erdészeti- természetvédelmi elvek.

Miskolci, Egri, Balassagyarmati Erdőgazdaságok támogatásával:

- A korszerűsített erdőfenntartási alap 1992-es bevezetésének feltételrendszere
- Az erdő közjóléti szerepe
- A bioenergia jelentősége a környezetvédelem szempontjából

FILOZÓFIAI, NEVELÉSTUDOMÁNYI, POLITOLÓGIAI ÉS SZOCIOLÓGIAI

SZAKBIZOTTSÁG

részéről

MAB támogatásával:

- A magyar eszmetörténet valamely kiemelkedő alakja a dualizmus korából.
- Esszé napjaink egy jelentős eszmei problémájáról.
- A világi etika oktatása a középiskolában.
- Az érdekvédelem problémái a magyarországi politikai átmenet időszakában.

KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG részéről

DIMAG Rt. támogatásával:

- Kritikus gázáramlási sebességek meghatározása, különböző fizikai tulajdonságú betétek esetén, a nagyolvasztóban.
- Az inertgázos acélkezelés optimális feltételeinek meghatározása, az áramlási viszonyok modellezése alapján.

TÜKI támogatásával:

- A hazai kohó- és gépipari újrahevítő és hőkezelő kemencék primer energiafelhasználásai csökkentésének lehetőségei.

December 4. Drótművek támogatásával:

- Hengersori üregek geometriáinak matematikai leírása, pontosságuk számítógépes felülvizsgálata, üreg- és hengerrajzok CAD/DAM rendszerrel történő készítése, méretezése.
- December 4. Drótműbe érkeztő hengerhuzalok minősítési eljárásának fejlesztése.

TVK és METALCONTROL támogatásával:

- Az akusztikus emissziós mérések alkalmazási lehetőségei az anyagtudományi vizsgálatokban.

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG

Egri Finomszerelvénygyár támogatásával:

- Az állami vállalatok privatizációja - Az alkalmazható módszerek és eszközök.
- A vállalati szervezeti és működési rend fejlesztő átalakítása.
- A vállalati szervezeti és controlling rendszerek kialakításának elvi és módszertani összefüggései.
- Vállalati szervezetkorszerűsítéshez kapcsolódó számvitel - elszámolási rendszer kialakítása.

ÉM Gazdasági Kamara támogatásával:

- Középszintű érdekegyeztetési rendszer működési mechanizmusa - A rendszer kialakításának lehetőségei Észak-Magyarországon.
- A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara tevékenység - struktúrája és szervezeti rendszere 1945 előtt.

Ipari Fejlesztési Bank támogatásával:

- A válsághelyzetben lévő térségek fejlesztésének lehetőségei, különös tekintettel a finanszírozásra (nemzetközi gyakorlatban elterjedt módszerek)

LICENCKER Szellemi Terméket Forgalmazó és Szolgáltató Kft. támogatásával:

- A mezőgazdasági áruk és szolgáltatások árképzési rendszerének vizsgálata, a termelői és fogyasztói árak alakulásának elemzése
- A mezőgazdasági nagyüzemi rendszer átalakításának szervezeti és érdekeltségi formái. A kisüzemi és farmergazdaság kialakításának lehetősége, szervezeti és működési rendszere.
- A régió válságmenedzselési programjának kidolgozását segítő módszerek és eljárások (módszertani összeállítás)
- A szellemi termékkereskedelem (szabadalom, licenc, know-how) helyzete a régióban.

MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁG részéről

GATE Vállalatgazdasági Üzemmérnöki Intézete támogatásával:

- A mezőgazdasági kistermelés feltételei Heves megyében

GATE Mezőgazdasági Kutatóintézet (Kompolt) támogatásával:

- A talajvédő talajhasználat lehetősége észak-magyarországi erodált területen
- A családi gazdálkodás kialakulásának prognózisa az észak-magyarországi elmaradott agrártérségekben
- Heves Megyei Mezőgazdasági Termelők Érdekképviselői Szövetsége (EGER) támogatásával:
- Szövetkezeti átalakulási modellek értékelése

NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG részéről

MAB támogatásával:

- A Tisza vízgyűjtő területeinek víznevei

ORVOSI ÉS BIOLÓGIAI SZAKBIZOTTSÁG részéről

Önkormányzatok támogatásával:

- A diagnosztika, a therápia és a gondozás aktuális kérdései

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI ÉS NÉPRAJZI SZAKBIZOTTSÁG részéről

MAB támogatásával:

- Az északkelet-magyarországi régió népi kultúrájának újabb kutatási eredményei
- Nemzetiségi hagyományok kutatása Észak-Magyarországon
- A parasztság gazdasági, szociális és társadalmi helyzete az 1950-es években (egy község, vagy járás helyzetének elemzése)
- A polgári közigazgatás kialakulása Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves vagy Nógrád megyében
- Egy falusi egyházközség története

VEGYÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG részéről

BORSODCHEM támogatásával:

- A BORSODCHEM RT. egy kijelölt üzeme rendszerbiztonsági felülvizsgálatának elvégzése
- A BORSODCHEM Rt. keverőüzemében a meglévő légtechnikai berendezések felülvizsgálata, javaslat kidolgozása jelenlegi állapot, a nagymértékű légtéri porszennyezés csökkentésére, felszámolására

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

Pályázhatnak tudományos vagy gyakorlati munkakörben dolgozó egyéni kutatók ill. kutató kollektívák. A pályázaton eddig nem publikált, máshol be nem nyújtott olyan tanulmányokkal lehet részt venni, amelyek a feldolgozott témák eddigi irodalmához képest eredeti, új gondolatanyagot tartalmaznak. A pályázatot 4 példányban (oldalanként kb. 25 sorral) A/4 alakban kell jelígyesen benyújtani a Miskolci Akadémiai Bizottsághoz (Miskolc, Erzsébet tér 3. 3530)

A pályázat elején szerepelni kell a meghírdetett pályázati címnek. Lezárt borítékban kell megadni a pályázó(k) nevét, lakáscímét és személyi számát. A pályamű terjedelme max. 100 oldal. A tanulmányhoz egyoldalas összefoglalót kell csatolni, és meg kell jelölni a gyakorlati felhasználhatóság szempontjából számbajöhető területeket, intézményeket, üzemeket. A pályázati témákkal kapcsolatban felvilágosítást nyújt az adományozó intézmény és a MAB.

A pályázatok benyújtásának határideje:

1. 1992. október 25.
2. 1993. október 25.

A megfelelő színvonalú pályaművet a MAB (bruttó) 10-20 ezer Ft-ig jutalmazza a támogató összegektől függően. A pályaművet az illetékes szakbizottság bírálja el és javasol jutalmat a támogató intézmény bevonásával. A benyújtott pályázatok eredményhirdetésére 1992. december 16-20 között kerül sor.

Miskolc, 1992. március 23.

Dr. Terplán Zénó
az MTA levelező tagja
a MAB elnök

IX.

KÉPZŐMŰVÉSZETI GYARAPODÁS 1991-BEN A MAB-SZÉKHÁZBAN

A MAB-székház 1991-ben két képzőművészeti alkotással gyarapodott:

1991. február 21-én készült el a székház földszinti Erzsébet téri hat ablakára az a rács-sorozat, amelynek díszítéseként Észak-Magyarország érdekesebb régi címervariációi láthatók.

1991. október 30-án avatta fel Kosáry Domokos akadémikus, az MTA elnöke a 200 éve született **gr. Széchenyi István** (1791-1860) bronz mellszobrát a székház belső földszinti előterében.

X

Az ablakrácsozást egy betörés után kellett elhatározni. A Széchenyi-szobor elhelyezése beletartozik a MAB-székházat tervező Cifka Anna eredeti tervleírásába, amelyet a MAB Közleményei 1984. évi 4. kötetének 118. oldalán a következőképpen rögzítettünk:

"Ugyanezt szolgálnák azok a későbbi tervek, hogy pl. a bejárat két oldalán meglévő fali fülkébe az MTA története két múlt századbéli kiemelkedő személyiségének (Széchenyi Istvánnak és Arany Jánosnak) a szobrai kerüljenek". Mindkét képzőművészeti mű Gulácsy-Horváth Zsolt szobrászművész alkotása.

Indoklás és méltatás helyett közreadjuk Széchenyi István Akadémiai Kislexikonbeli életrajzi összefoglalását (Akadémiai Kiadó Budapest, 1990. 663. oldal) apróbb kiegészítésekkel, továbbá Gulácsy-Horváth Zsolt néhány életrajzi adatát.

X

"SZÉCHENYI István, gr. (1791-1860) nagybirtokos, a magyar liberális nemesi mozgalom elindítója. Az ugyan-csak neves Széchényi Ferenc gr.-nak (1754-1820), a mai Széchényi-könyvtár megalapítójának fia. 1809-től részt vett a Napóleon elleni háborúban, 1826-ig a császári hadsereg tisztje. Sokat utazott, és tapasztalatai ráéberesztették Magyarországot elmaradottságára. Életére és munkájára nagy hatással volt Wesselényi Miklós br.-val (1796-1850) 1821-ben kezdődő barátsága. Először lótenyésztéssel foglalkozott, 1822-től lóversenyeket rendezett, 1825-ben Lótenyésztő Egyesületet hozott létre, 1828-ban jelent meg első könyve a Lovakról címen. Részt vett az 1825-27. évi országgyűlésen, ahol egy évi jóvedelmét ajánlotta fel egy létrehozandó tudós társaság céljaira, amelynek megalakulása után elnökhelyettese (akkori szóhasználat: másodelnöke) lett. Az országgyűlés ideje alatt Pozsonyban kaszinót szervezett, amely a pesti Nemzeti Kaszinó elődje volt. 1830-ban írta meg a kor legnagyobb hatású könyvét, a Hitel-t, amely az ún. ősiség eltörlését, a feudális viszonyok felszámolását hirdette. A művet ért számos bírálatra 1831-ben a Világ, majd 1933-ban a Stadium c. könyveivel válaszolt. 1930-tól több gazdasági vállalkozást szervezett, pl. Duna Gőzhajózási Társaság (1831), Pesti József Hengermalom (1837), Pesti Magyar Kereskedelmi Bank (1841). 1833-tól irányította az Al-Duna szabályozását (Vaskapu) és 1836-tól a Lánchíd építését Pest és Buda között. Kossuth Lajos (1802-94) 1841-ben megindult lapja, a Pesti Hírlap Habsburg-ellenes vonalát kezdettől veszedelmesnek tartotta, ez ellen írta "A Kelet-Népe" (1841) röpiratot. 1843-tól a Jelenkor c. lapban, majd a Politikai Program Töredékek-ben (1847) támadta Kossuth politikáját. 1848-ban - belső kétségeitől függetlenül - vállalta a forradalmat és a megalakuló független magyar kormányban vállalta a közmunka- és közlekedésügyi miniszteri tárcát. Az egyre zavarosabb politikai helyzet, a fegyveres harc rémképe idegrendszerét felőrölte; 1848 szeptemberében a döblingi elmegyógyintézetbe került, ott élt haláláig. Az 1850-es évek második felében írta a Bach-rendszerről

és a császári kormányról töredékekben maradt szatirikus művet. 1859-ben jelent meg (névtelenül, Londonban) az Ein Blick..., amelyet Bach egyik kormányzatát dicsérő iratára, a Rückbick-re (Visszapillantás-ra) válaszolva írt. Az ezután következő rendőri vizsgálatot és fenyegetéseket már nem tudta elviselni, és az 1860. április 7-ről 8-ra virradó éjjel öngyilkos lett. Művei: Összes munkái (1921-39); Döblingi irodalmi hagyatéka I-III. (1921-25); Napló (1925-39)."

X

Gulácsy-Horváth Zsolt (1952.április 25) - szobrászművész. A képzőművészeti Főiskola elvégzése után, 1980-tól a Képzőművészeti Alap tagja. 1981-től szerepel kiállításokon: Budapesten (1981, 1987), Százhalombattán (1982), Bujákon ill. Hatvanban (1984). 1986-ban a Hatvani Galéria különdíjában részesül. - Fő művei: 1956-os emléktábla, emlékmű (1989,1990), világháborúk emlékműve (Nagyrecse, 1990), H. Hoerbiger emlékműve (Budapest,1991), a Miskolci Akadémiai Bizottság székházabeli díszes ablakrácsozat Észak-Magyarország érdekesebb címereivel, a Széchenyi-mellszobor (1991).

X

A Széchenyi-szobrot általános elismerés fogadta. Az Ablakrács-sorozatra viszont B.Balsai Jolán a miskolci "Déli Hírlap" 1991. március 23-i számában hosszabb cikkben reagált. Ebből idézzük néhány bíráló gondolatát:

"A napokban a Miskolci Akadémiai Bizottság székháza előtt elsietve szokás szerint csak szórakozott pillantást vetettem a sokszor látott jól ismert épületre. Hirtelen azonban felkaptam a fejem, mert addig nem látott dolgok tűntek a szemembe: a földszinti ablakok rácsai, s a rácson címerek. Az épület Szinva felé eső oldalán a kaputól kezdve Miskolc, Eger és Salgótarján (a MAB-működési területén lévő három megyei központ) címere, a kaputól balra pedig Borsod, Heves és Nógrád megye címere. A középső traktusban nyíló két-két ablak rácsát egy-egy leveles szőlőfürt díszíti...

Csakhogy ezek a címerek mindenek előtt uniformizáltak: egyforma alakúak a címerpajzsok, s valamennyi pajzsban korona látható. Az egységességre, a szimmetriára törekvés tőlem sem áll távol, azonban a túlzásoknak nem vagyok híve. A címer jellegét ugyanis nemcsak a címerkép adja, hanem, a pajzs alakja, s az is, hogy a pajzsokhoz járul-e más ékitmény is. Igaz ugyan, hogy Borsod címerét az utóbbi évszázadban koronával ékítettnek ábrázolták, azonban eredetileg angyalalak tartotta, miként a legrégebb, a levéltárban lévő ezüst pecsétnyomón (fogóján 1639-es évszám) látható. Mellesleg az oroszlának ezen kettős farka van. Ez a nagybecsű relikvia azért is kedves nekem, mert 1981 őszén én találtam meg egy restaurálási mentőakció során. Miskolc címere kilóg a sorból: a koronára itt kezében szőlőfürtöt, ill. búzakalászatokat tartó magyar ruhás alakot helyezett a művész. Ez az alak címertani szaknyelven szólva nem más, mint sisakdísz. Igen ám, hogy lehet ez sisak dísz, sisak nélkül? Legfeljebb koronadísz! Csakhogy ilyet meg nem ismer a címer-tan! Bizony a korona kifelejtődött... A király feje mellé odakerült a csillag meg a félhold a középkori pecsétről, egyébként a király képe, s maga a címer (kivéve a pajzsformáját, ill. a sisak meg a sisaktartó hiányát) az 1919-es miskolci címer alapján készült. Tekintettel arra, hogy 1990 decemberének végén Miskolc Megyei Jogú Város Képviselőtestülete határozatot hozott Miskolc város címeréről, ami nem más, mint az 1909. évi címer felújítása... Ilyen címere, amit ma a MAB-székházon látunk, sosem volt a városnak, ráadásul durva címertani hibát követtek el a sisak és a sisaktakaró elhagyásával.

Megtakarították mellesleg a címertartó oroszlánt és griffet is! A címerképek kivitelezése egyébként a többi címerpajzson meglehetősen pontos és szép munka. Kivétel Borsod oroszlánja, amelynek elülső mancsának elhelyezése ellentmond az anatómiának. Ez a szabatosság egy természetes ábrázolásnál groteszk hatást kelt. S a koronák: ezek engem (az ágaik) leginkább tehéntőgyre emlékeztetnek. A címertani korona nem ilyen. Sajnos a címertani ábrázolások nem sok teret engednek a művészi szabadságnak. Ezt tudomásul kell venni, tetszik, nem tetszik...

A címertan tudomány, szabályai vannak, azokat be kell tartani, megváltoztatásuk nem tartozik a MAB illetőségi körébe! A MAB-épület lehet a tudomány szimbóluma, rácsos ablakainak egyes díszai azonban inkább a (címertani) tudatlanság szimbólumának tűnnek..."

A cikk ennél hosszabb, mert a cikk szerzője bírálja még, hogy a MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának néhány pályázati témájával nem ért egyet; hogy Miskolcnak miért nem az 1990 végén elfogadott 1909-es régi címere került a rácsra; hogy Borsod mellett miért nem szerepel Abaúj-Torna, Zemplén és Gömör megye címere is. Ezekkel a megjegyzésekkel nem kell vitába szállni, magánvéleménynek tekinthető. De ami a címertani "tudatlanság" vádját illeti, álljanak itt Vajay Szabolcs professzor (ELTE) 1991. április 29-i levelének reflexiói:

"A miskolci címeralkotásokat csak néhány amatőr fényképfelvételről ismerem. A kapott cikk kritikai megjegyzéseiből visszakövetkeztetve, a "kifogások" ekként összegezhetők és elemezhetők:

- "Egyforma alakúak a címerpajzsok, s valamennyi pajzson korona látható". Az első megállapítás ellen kifogás nem emelhető (s ebben a cikkíró is engedékeny: "a szimmetriára való törekvés tőlem sem áll távol"). Az egységes korona-fedés, ha nem is szükségszerű, szintén szimmetriára való törekvés.

- Kifogás a "más építmények" elmaradása. Címertanilag ez csupán járulékos feltétel (egyedül a pajzstartalom lényegi motívum), de ugyanakkor mindahány közösségi címer falkoronás vagy pajzstartós megoldása elvileg megengedett. Az érdekelt közösség hozzájárulásának biztosítása e tekintetben nem a kivitelező művész feladata, hanem a tervek bemutatásakor tisztázandó.

- A cikk felveti a kérdést: "lehet-e sisakdísz sisak nélkül?" A nemzetközileg ma is még irány szabó francia gyakorlat szerint: lehet. Példa erre a több francia város

falkoronájából közvetlenül kiemelkedő sisakdísz. E vonatkozásban tehát nem áll a cikkíró szigora: "durva címertani hibát követtek el a sisak és a sisaktakaró elhagyásával". Ellenkezőleg: a közösségi címer esetében a sisak és a sisaktartó elhagyása a heraldikai hagyományok - tudatos vagy tudatalatti - tiszteletben tartását tükrözi. (Ismétlem: az "érdekelt" hozzájárulása kívánatos, de beszerzése nem a kivitelező feladata.)

- A cikkíró szerint a "koronák ágai leginkább tehéntőgyre emlékeztetik: a címertani korona nem ilyen". A címertani koronák változatai mindahány szakkönyv több oldalát töltik be. Eltekintve a meghatározott formájú rangkoronáktól, a szabad használatú koronák "leveles" vagy "gyöngyös" változatban alkalmazhatók. A kevésbé találó tehéntőgyhaszonlat - gondolom - gyöngyös koronára utalhat, bár a két pozíció diametriálisan eltérő. A zamatos összevetés, így az ubricalis anatómia, vagy a heraldikai korona ismerete tekintetében tükröz hiányosságot.

- Végül, Borsod oroszlánja mancsainak helyes vagy helytelen elhelyezése tekintetében bajos volna láthatatlanban nyilatkoznom. A heraldikai oroszlán ábrázolása többnyire sematikus; nehéz végtagjait "rosszul" elhelyezni. Stíláris különbségek persze adódhatnak: valamirevaló heraldikus messziről megkülönböztet egy "spanyol", "német", "angol" vagy "flamand" oroszlánt. Ugyanígy a "magyar" oroszlán sajátosságai is adóttak. A heraldika egyben művészet és tudomány, elmélet és kivitelezés. Adódhat tehát "előnytelen" ábrázolás, amely azonban nem szükségképpen "rossz". Ami bizonyos: szimbolikai megjelenítésének semmi köze az "anatómiához"; annak nyugodtan és feddhetetlenül ellentmondhat.

Elvi tekintetben főként abban nem érthetek egyet a cikkíróval, hogy "a címertani ábrázolások nem sok teret engednek a művészi szabadságnak". Ennek éppen ellenkezője igaz. Gondoljanak csak a középkori címertekercsek antikonzformista sokféleségére, Dürer reneszánsz címereire, avagy a modernek közül O. Hupp, P. Boesch, R. Louis vagy

J. Bugallal egyedi ábrázolásaira, amely utóbbiak éppen áldott művészi szabadságuk miatt nyerték el a Nemzetközi Heraldikai Akadémia nagydíjait vagy egyéb világviszonylati elismeréseket. A heraldikai művésznek éppen egyedinek kell lennie, ami Gulácsy-Horváth Zsolt esetében fennforog. Ezt a cikkiró is elismeri, amikor "a többi címerpajzson pontos és szép munkáról" ír".

X

Szolgáljon az utókor számára a cikk és a levél néhány részletének közreadása forrásul.

N É V M U T A T Ó

Acsády István	42
Akademosz	35
Alexits György	38
Almár Iván	53
Ambrus Zoltán	42
Andorka Rudolf	22, 102
Andrássy Gyula	40
Andrássy György	37
Antalóczy Lajos	33
Arany János	29, 38, 39, 42
Arkeszialosz	35
Aszódi Imre	80
Ács János	75
Ádám Antal	61
Ágh Attila	102
Áprily Lajos	46
B.Balsai Jolán	52, 119
Babus Gyula	71
Baj Attila	53
Bajza János	39
Bakalárné Sütő Ibolya	78
Bakonyi Árpád	64
Baksai István	79
Balogh Jenő	38
Balázs Sándor	32, 55, 82, 83
Bánhidi László	2, 20, 70
Bánki Donát	42
Bányai Éva	79
Barabás Miklós	40
Baranyai Lipót	46
Bárczi Géza	43
Bárczy Pál	18, 71, 73,
Barta Imre	74
Bártfai Erzsébet	9, 102
Bartucz Ferenc	26
Bartók Béla	43
Bartók György	83
Baróti Szabó Dávid	36
Batsányi János	36
Bécsy Tamás	19, 102
Békési Imre	8
Békésy György	46
Benczur Gyula	40
Bene Ferenc	37
Berecz Endre	13, 26, 56, 86, 87
Berend T. Iván	38
Berzeviczy Albert	38, 39

Berzsenyi Dániel	42
Berényi Dénes	19, 57, 69
Bessenyei György	36
Beöthy Zsolt	39
Bláthy Ottó	43
Bod Péter	36
Bodilsen, H.	17
Boesch, P.	122
Boglár Lajos	79
Bognár Rezső	38
Bolbesitz Pál	102
Boros Erzsébet	16
Borsos Antal	79
Borsos Jolán	57
Bragyova András	102
Brooser Gábor	81
Brunn, M.	17
Budai László	32, 55, 82, 83
Bugallal, J.	23
Bugát Pál	42
Böhm Károly	83
Bócsa Iván	9, 16, 22, 27, 54, 58, 76
Cholnoky János	46
Colpley, S.M	18
Cotel Ernő	46
Csató Pál	39
Cselényi József	10, 68, 69,
Cserba Lajos	61
Csete Jenő	14, 65,
Csoba Tamás	16, 27, 56, 68
Csonka Csaba	111
Csűrös Zoltán	43
Czabán János	58, 75
Czeplédi Béla	22, 57, 75
Czene Gyuláné	85, 110
Czibere Tibor	9, 21, 22, 54, 58, 70
Czifka Anna	117
Czuczor Gergely	39
Debreczeni Elemér	64, 66
Denen Krisztián	18
Desseffy Emil	38, 40, 41
Deák Ferenc	40
Dugonics András	36
Dutkó Lajos	68, 71
Döbrentei Gábor	37, 38
Erhardt Sándor	46
Erdei Ferenc	38

Erdey-Gruz Tibor	38
Estók Bertalan	78
Eötvös József	38, 39, 40, 42
Eötvös Loránd	38, 42
F.von Amerling	40
Fadgyas Kálmán	18
Farkas Kornél	73
Farkas Márton	30, 58
Farkas Ottó	22, 26, 27, 58, 72, 73
Farkas Sándor	8
Farkas Ákos	56
Fáy András	39
Fehér Alajos	76, 77
Fehér Márta	82
Fejér László	43
Fekete Iván	74
Felsöbükki Nagy Pál	37
Feud Miklós	43
Flerkó Béla	57
Fonó Albert	43
Forgács Attila	79
Fridrik László	2, 16, 70
Führer Ernő	18
Gál István	22, 32, 84,
Galaski, A.	18
Gavallér István	65, 87
Gaál Gyula	76
Gaál József	79
Geleji Sándor	43
Gerencsér Emilné	27, 33, 54, 57
Gergácz Elemér	6, 86
Gillemot László	43
Glatz Ferenc	102
Goldziher István	42
Gombás Pál	43
Grád András	8, 102
Gulyás József	71, 73
Gulácsy-Horváth Zsolt	1, 5, 28, 52, 57, 117, 119, 123
Guzmics Izidor	37
Gvadányi József	36
Gyulai Gábor	15, 27, 56
Gyulai Pál	39, 42,
Gödény Sándor	79
Hacsi Lajos	84, 109
Haeberle E.J	80

Hagymássy László	79
Hajós Gyula	43
Hársing László	30, 32, 57, 82, 83, 84
Haynal István	43
Heinrich Gusztáv	38
Hell Judit	82
Heller Farkas	47
Heller László	43
Hempel, H.P	92
Hlavay József	57
Hochkirchen, B.	81
Holló András	61
Holló Sándor	76, 77, 109
Hoppál Mihály	78
Horváth János	37, 43
Horváth Mihály	42
Horváth Tibor	26, 61, 92
Horváth Zoltán	72
Hoóz István	75
Huber, E.G	99
Hunfalvy Pál	42
Hupp, O.	122
Illyés Gyula	47
Jacks, I.	18, 81,
Jendrassik Gyula	47
Jilek, W.G	81
Jobbágy László	102
Johnson, R.T	16, 81,
Juhász László	78
Julek, L.	81
János Pál II.	15, 56
Jósika Miklós	39
József főherceg	38
József nádor	37
Kalischky Sándor	70
Kalmár László	43, 70
Kandó Kálmán	43
Kapros Tibor	73
Karneadesz	35
Károly Gyula	73
Károlyi György	37
Kárász Imre	80, 81
Kazinczy Ferenc	36, 37
Kelemen Lajos	87
Kemény Zsigmond	39, 42
Kertai Pál	4, 102
Kertész Géza	66

Kigyossy András	6, 79,
Kis János	36
Kisfaludy Károly	39, 42
Kisfaludy Sándor	37
Kiss Endre	82
Kiss Ervin	1, 7, 71
Kiss Gábor	8
Kiss László	84, 109
Knox, P.L.	14, 55
Kocsisné Baán Mária	18, 73,
Koczka Ferenc	88, 111
Kodály Zoltán	38
Koltay Gábor	102
Komlósi Sándor	84
Konkoly Tibor	18
Konrád György	12, 54, 83
Korach Mor	43
Korill Ferenc	17, 56
Kornafeld János	79
Kornis Gyula	38, 47
Korányi Sándor	43
Kossuth Lajos	118
Kosári Domokos	1, 5, 26, 27, 28, 33, 38, 52, 53, 57, 117
Kovács Csabáné	110
Kovács Ernő	84, 109
Kovács Ferenc	9, 15, 22, 53, 54, 56, 70, 72
Kovács Károly	73
Kováts Ágoston	56
Kozák Imre	27, 56, 69, 102,
Krisztián József	76
Kukorelli István	61
Kultsár István	36, 37
Kunos Ignác	42
Kunt Ernő	79
Kölcsey Ferenc	39, 42
König Gyula	42
Köpeczi Béla	38
Köry Sándor	37
Körösi Csoma Sándor	42
Láng Eszter	56
Láng István	38
Lassán Pál	73
Lendvai L. Ferenc	83
Ligeti Antal	40
Lindacher, W.	61
Litván György	102
Lotz Károly	40

Louis, R.	122
Lukács György	44
Lukács Moricz	39
Lónyai Menyhért	38
Maczkó Márton	73
Madách Imre	42, 59
Márai Sándor	47
Marczibányi István	36
Mariska Zoltán	82
Marschall Zoltán	81
Márta Ferenc	38
Mating Béla	63, 64, 65, 66
Matolcsay Mátyás	93
Medici, C.	35
Melich János	43
Mikszáth Kálmán	43
Moerdijk, W.A.J	18
Moffat, D.L	18
Molnár Miklósné	17, 27, 56,
More Banzi, C.	61
Muzslay István	6, 74
Nagy Aladár	16, 17, 18, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 75, 102
Nagy Andor	55, 83
Nagy József	32, 55, 83
Nádori Gyula	72
Nemes Tamás	22
Németh Gábor	63
Németh János	84
Németh József	74
Novák István	61
Odze György	27
Orbán Sándor	33, 55, 78, 81, 83
Orosz Tóth Miklós	79
Osztrovszki György	38
Páczelt István	9, 22, 54, 68, 70
Pais Dezső	44
Paksy László	86
Pál Lénárt	38
Palotás Árpád	65, 73
Pap Károly	79
Papp Ferenc	8
Papp Simon	47
Páricsi Viktor	61
Pattantyus-Á. Géza	44, 47

Pattantyus-Á. Imre	16, 56, 72
Patvaros József	4, 64, 66,
Pátzay Pál	47
Pázmándi Horváth Endre	37
Péch Antal	26
Platon	35
Pohánka Ödön	79
Ponyevác, J.	73
Prohászka János	71
Prónay Gábor	78, 80, 81
Ráday Gedeon	36
Radó Gyuláné	27
Rakonczai Zoltán	15
Rákosi Nándor	40
Reguly Antal	42
Réti Almée	56
Révai Miklós	36
Révész Gábor	56
Réz Géza	26
Riba Dezső	73
Riedl Frigyes	43
Ringelhann György	17, 33, 56
Rittenbacher Ödön	87
Romwalter András	47
Rondinelli, D.A	3, 52, 74
Rudolf főherceg	40
Rusznay István	38
Rybár István	47
Salánki János	57
Sári János	27, 61
Schmidt Péter	61
Schöpf Merei Á.	42
Seki Eiji	6, 53
Semsey Andor	41
Simai Mihály	13, 55, 75
Simonyi Zsigmond	43
Sina Simon	40
Skirke, U.	102
Skultéty Sándor	27
Solyom Enikő	79, 80
Somfai Attila	65
Spesi, R.	18
Spányi Béla	40
Staberecz Sándor	73
Stefanovits Pál	12, 76
Stipta István	61

Stüler, A.	40
Stéfán Márton	66
Suba István	84, 109
Sulyok András	73
Szabadfalvi József	32, 58, 84
Szabó György	16, 56, 63
Szabó Gábor	57
Szabó József	43
Szakály Dezső	75
Szalay László	38, 39
Szalay Sándor	44
Szalmai István	73
Szarvas Gábor	43
Szatmári István	8
Széchenyi Ferenc	118
Széchenyi István	28, 29, 37, 40, 41, 51, 54, 57, 68, 117
Széchy Éva	85
Szegedi József	73
Szeidl György	68
Székely Bertalan	40
Székely Tibor	70, 110
Szemere Pál	37
Szent Györgyi Albert	44, 47
Szentágothay János	21, 38
Szigeti Lászlóné	84, 109
Sziklavári István	72
Szilas A. Pál	1, 3, 12, 52, 63, 65
Szily Kálmán	38
Szintay István	58, 74, 75
Szkalnitzky Antal	40
Szpeuszipposz	35
Szurmai Tibor	63
Szücs István	77
Szücs László	55, 83
Szőke József	79
Szótér László	69
Takács Ernő	54, 56
Takács Ernőné	9, 54
Takács Gábor	63, 65,
Takács Sándor	80
Tamási Áron	47
Tárczy Hornoch A.	44
Tarján Gusztáv	9, 15, 54, 56, 66
Tarján Iván	63, 66
Teleki József	37, 38
Teleki László	36

Terplán Zénó	2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 21 22, 25, 26, 27, 28, 31, 33, 34, 52, 53, 54 55, 56, 57, 58, 61, 63, 68, 69, 71, 72, 74 78, 86, 102, 108
Than Károly	43
Than Mór	40
Tihanyi László	14, 65
Toldy Ferenc	38, 39, 42
Tolmácsi Ferenc	18, 56
Trefort Ágoston	38
Tury Ferenc	78, 79
Tóth József	26, 39, 87
Tóth Kálmán	29, 102
Tóth Lajos	72
Tóth Lajos Attila	14
Tóth László	73
Tóth Pálné	52, 55
Tóth Tibor	76
Tóthné Sikora Gizella	74
Ujszászy László	27, 102
V. Skirke	18
Vadász Elemér	44
Vajay Szabolcs	52, 121
Vajda Mihály	82
Valaska László	68
Vandereyck, W.	80
Vanderleyden, J.	86
Varga Gyula	8
Varga János	78
Varga József	43
Vas József	78, 79
Vasárhelyi Pál	42
Velkey László	81
Vendl Aladár	44
Verebély László	44
Verseggy Ferenc	36
Verő József	44
Virág Benedek	36
Voinovich Géza	38, 39
Voith Márton	70, 71, 73
Vrtovec, H.M	79
Vörös József	75
Vörösmarrty Mihály	39, 42
Wesselényi Miklós	118
Winkler Lajos	43
Woperáné Serédi Ágnes	86, 87

Ybl Miklós	40
Zambó János	9, 54, 64
Zemplén Gábor	43
Zilahy László	47
Zseni Annamária	79
Zsidai József	26
Zsirai Miklós	43

T A R T A L O M J E G Y Z É K

I.	Előszó	1
II.	A MAB 1991. évi eseménynaptára	3
III.	Feljegyzések a MAB 1991. évi két kibővített üléséről	25
IV.	Adatok az MTA történetéből	34
V.	A MAB fontosabb adatai 1991-ben, munkaterve 1991-re	52
VI.	A MAB szakbizottságainak fontosabb adatai 1991-ben, munkaterveik 1992-re	60
VII.	A MAB-klubtanács fontosabb adatai 1991-ben, munkaterve 1992-re	102
VIII.	A MAB 1991. évi pályázati felhívása, a pályaművek jutalmazottjai; 1992. évi pályázati felhívása	103
IX.	Képzőművészeti gyarapodás 1991-ben a MAB-székházban	117
	Névmutató	125

Borsodi Nyomda

